

ISSN: 2147 - 1037

Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kefad.ahievran.edu.tr>

Philanthropy in Education

Mehmet Erdoğan¹ Kazım Çelik²

ARTICLE INFO

DOI: 10.29299/kefad.1508078

Received: 01.07.2024

Revised: 09.12.2024

Accepted: 12.12.2024

Keywords:

Philanthropy,
Philanthropy in Education,
Education

ABSTRACT

The purpose of this study is to identify the meanings attributed to philanthropy by individuals engaged in educational philanthropy activities, to reveal the types of activities they prefer, and to examine the factors influencing their continued involvement in such behaviors. The study was conducted with 11 philanthropic individuals actively participating in education-focused philanthropic activities in the province of Uşak. Data were collected using the phenomenology design, a qualitative research method, and semi-structured interview techniques. Interviews were conducted both face-to-face and via the Zoom platform, and the data obtained were analyzed using the MAXQDA qualitative analysis software. During the research process, four main themes were identified: "The Meaning of Philanthropy," "The Importance of Philanthropy within the Framework of Its Goals and Reasons," "Why Educational Institutions," and "Development and Expectations in Philanthropy." The findings revealed that the prominent elements regarding the meaning of philanthropy for individuals included fulfilling a debt of gratitude to the country, emphasizing the importance of sharing, experiencing a sense of spiritual peace and happiness, contributing to alleviating poverty, setting an example for society, and sustaining family traditions.

Eğitimde Hayırseverlik

MAKALE BİLGİLERİ

DOI: 10.29299/kefad.1508078

Yükleme: 01.07.2024

Düzeltilme: 09.12.2024

Kabul: 12.12.2024

Anahtar Kelimeler:

Hayırseverlik,
Eğitimde Hayırseverlik,
Eğitim

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerine katılan bireylerin hayırseverliğe atfettikleri anlamları belirlemek, tercih ettikleri faaliyet türlerini ortaya koymak ve bu davranışlarını sürdürmelerinde etkili olan faktörleri incelemektir. Araştırma, Uşak ilinde gerçekleştirilen eğitim odaklı hayırseverlik faaliyetlerine aktif olarak katılan 11 hayırsever bireyle yürütülmüştür. Veriler, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Görüşmeler hem yüz yüze hem de Zoom platformu aracılığıyla gerçekleştirilmiş; elde edilen veriler, MAXQDA nitel analiz programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde; "Hayırseverliğin Anlamı", "Hayırseverlik Faaliyetlerinin Amaç ve Nedenleri Çerçevesinde Önemi", "Neden Eğitim Kurumları" ve "Hayırseverlikte Gelişim ve Beklentiler" olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir. Bulgular, hayırseverliğin bireyler için taşıdığı anlam bağlamında öne çıkan unsurların; ülkeye vefa borcunu ödemek, paylaşmanın önemini vurgulamak, manevi huzur ve mutluluk duygusunu hissetmek, yoksulluğu gidermeye katkı sağlamak, topluma örnek olabilmek ve aile geleneklerini sürdürmek gibi başlıklardan oluştuğunu göstermiştir.

1. Giriş

Bireylerin ve kurumların gönüllü çabalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan hayırseverlik, toplumsal adaleti güçlendirmeyi ve toplumdaki eşitsizlikleri düzeltmeyi amaçlayan faaliyetlerden oluşur. Türk Dil Kurumuna göre hayırseverlik kavramı; hayırsever olma durumu; yardımseverlik, hayırhahlık ve hayırperverlik olarak ifade edilmiştir (Türk Dil Kurumu, 2024). Hayırseverlik kavramının doğu ve batı kültürlerindeki karşılıklarını incelemek, bu terimin dilimizdeki kullanım alanı ve kapsamı hakkında daha derin bir anlayış sağlamaktadır. Doğru kültüründe, Arapça'daki "sadaka" kelimesi ile İbranice'deki "sedaka" kelimesi aynı kökten türemekte olup, "hak," "imtiyaz," "bağış" veya "hediye" anlamlarını içermektedir; ayrıca, hayır işleri yapma veya sadaka verme anlamını da taşımaktadır (Özel, 2019). Bu terimler, Aramice kökenli olup kültürel bağlamda paylaşma ve doğruluk kavramlarını ifade etmektedir (Sulek, 2023). Batı kültüründe ise "philanthropy" terimi, Yunanca "philos" (sevgi) ve "anthropos" (insan) kelimelerinin birleşiminden oluşmakta ve "insan sevgisi" anlamını taşımaktadır (Etymology of philanthropy, t. y.). Bu kavram, bireylerin toplumsal refaha katkıda bulunma motivasyonlarını tanımlayan geniş bir çerçeve sunmaktadır. Bu tür karşılaştırmalar, hayırseverliğin farklı coğrafyalarda ve kültürlerde taşıdığı anlamlar arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymaktadır. Toplumsal yaşam bağlamında yardımseverlik ve iyilik yapma gibi yönler, sosyal sorumluluk bilincinin işaretleri olarak görülür. İnsanların ihtiyaç sahiplerine yardım etmesi, insani bir yükümlülüktür. Bu nedenle hayırseverlik, toplumdaki her türlü ihtiyacın karşılanmasında önemli bir değer olarak ortaya çıkar. Yardım etme eylemi; dinî, vicdani, ahlaki veya diğer motivasyon kaynaklarından bağımsız olarak evrensel bir eylemdir. Bu tür faaliyetlerin, bireylerin fayda ve maliyet dengesine dayanan kararları çerçevesinde şekillendiği gözlemlenmektedir. Yönetim bilimi alanında, bireylerin kararlarını rasyonel bir yaklaşımla, faydayı maksimize etme ve maliyetleri minimize etme amacı doğrultusunda aldıkları ifade edilmektedir. Bu bağlamda, hayırseverlik faaliyetlerinde de bireylerin kaynaklarını en etkili biçimde kullanma çabasında oldukları ortaya konulmaktadır. Fayda/çıkarın en yüksek seviyede olması ilkesi doğrultusunda, bireyler herhangi bir eylemin maliyetini ve faydasını hesaplayarak ve faydanın en üst düzeye çıkmasını sağlayarak rasyonel bir davranış sergilerler. Sosyal bilimcilere göre dini seçimler genellikle rasyonelliğin zıttı olarak kabul edilir ve din genellikle irrasyonel olarak görülür (Caplan, 2011; Frances, 2016). Ancak hayırseverlik gibi davranışlar, kişinin bireysel çıkarlarından feragat ederek diğer insanlara yardımcı olması şeklindeki durumları, çıkarların maksimizasyonu ve bencilce davranışlarla çelişebilir. Farklı dinlerde bulunan hayırseverlik/bağışçılık anlayışı, rasyonel seçim teorisine meydan okuyarak kişinin başkaları için fedakârlık yapma eğilimini yansıtır (Özel, 2019). Galle'ye (2010) göre hayırseverlik genellikle bireysel bir tercih olarak görüne

de, hayırseverler arasında aidiyet duygusu ve tutku ortak duygusal unsurlar olarak belirir. Filantropi, hayırseverlik terimiyle örtüşen bir kavram olup bilinçli bir kararın sonucunda uzun vadeli ve özenle planlanmış etkiler oluşturma amacına yönelik bir çabadır. Toplumsal gelişimi desteklemeye yönelik olan filantropi, bireylerin manevi dünyalarına olumlu şekilde etki eder. "Isınan parlaklık etkisi" ifadesi bu bağlamda kullanılan bir terimdir ve kişinin bağış ve yardımlarının ardından yaşadığı manevi tatmin duygusunu ifade eder. Bu etki, karşılıksız olarak yapılan yardımlar için kullanılan bir terimdir ve yapılan empirik araştırmalarda sıkça karşımıza çıkar (Kahveci, 2016). Bu evrensel eylemin öncelikli amacı, toplumsal adaletin sağlanmasıdır. Toplumsal adaletin sağlanması için hayırseverlik, her bireyin, her toplumun ve her ulusun üzerine düşen bir görevdir (Aytaç ve Eroğlu, 2020). Bu çerçevede toplum içinde refah seviyesi yüksek olan kesimler, hayırseverlik faaliyetleri çerçevesinde hem diğer bireylere hem de devlet kurumlarına ve hizmetlerine destek sunmaktadır. Bugünün hayırsever uygulamaları, dünya nüfusunun artışıyla birlikte ortaya çıkan çeşitli sorunlara daha kalıcı çözümler sunma amacıyla, belirli bir plan ve proje temelinde kurumsal bir yaklaşımla yürütülmektedir. Stratejik ve kurumsal hayırseverlik, bağışların daha geniş bir kapsamda, daha hızlı ve etkili bir şekilde kullanılmasına imkân tanımaktadır. Bu tür kurumsal hayırseverlik girişimlerinin büyük bir kısmı zengin ailelerin özel vakıfları tarafından desteklenmektedir. Bu da zengin bireylerin hayırseverlik konusundaki ilgilerinin bir göstergesidir. Zenginlerin ekonomik katkıları, bağış ekonomisinin büyümesine önemli ölçüde katkı sağlamakta olup bu bağlamda toplumsal, ekonomik ve çevresel sorunların çözümünde etkili bir rol oynamaktadır. (Aytaç ve Eroğlu, 2020). Bireysel hayırseverlik faaliyetlerine bakıldığında ise; insanların maddi varlıklarını nasıl kullanmaları gerektiği, genellikle inanç sistemleriyle ilişkilidir. Farklı inanç sistemleri, servetin kullanımına veya korunmasına dair çeşitli prensipler sunar. Kimi inançlar, servet biriktirmeyi yasaklayabilirken bağış yapmayı teşvik edebilir. Diğerleri ise ihtiyaç sahiplerinin zorluklarının giderilmesi için servet sahiplerinin sorumlu olduğunu vurgulayabilir. İnanç sistemleri temelinde, kişisel servetin kısmen veya tamamen başkalarının veya toplumun yararına transfer edilmesi, övülen bir davranış olarak kabul edilir. Örneğin, bazı pagan inançları, nesnelerin sahiplerinin onlara zarar vermesini önlemek için başkalarına verilmesi gerektiğine inanır (Singer, 2012). Hayırseverlik sadece maddi zenginliği olan kişilerle sınırlı değildir. Maddi ihtiyaçları karşılamakla birlikte, hayırseverlik sadece maddi boyutta düşünülmeyecek bir olgudur. Üretim, mal ve hizmetlerin ötesinde eğitim, sağlık hizmetleri gibi alanları da içerir. Hayırseverlik, ekonomik faaliyetin sadece maddi yönünü değil aynı zamanda bilgi, ilgi, sevgi gibi manevi değerleri de içerir. Aynı zamanda planlanan yardımların organizasyonu, ilgi çekme gibi faaliyetler de hayırseverlik kapsamında değerlendirilebilir (Bozan, 2016). Türk

halkının temel özelliklerinden biri olan yardımlaşma anlayışı, iyilik ve iyi niyet gibi değerler, hayırseverlik kavramı ile örtüşen bir kültürel miras olarak geçmişten günümüze aktarılmıştır. Bu özellikler, hayırseverlik faaliyetlerinin toplumsal yapıda kök salmasına ve yardımseverlik kültürünün nesiller boyunca sürdürülmesine imkân tanımaktadır (Göksu ve Arslan, 2019). Zaman içerisinde devlet, diğer kurumlar ve bireyler tarafından ihtiyaç sahiplerine yardım etmek, kültürel bir yansıma olarak tarih boyunca belirmiştir. Günümüzde de toplum yaşamında farklı davranış ve katılım biçimleriyle karşılaşılan genel anlamdaki hayırseverlik faaliyetleri, özellikle ekonomik açıdan güçlü bireyler ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Aynı zamanda, hayırseverlik faaliyetleri ihtiyaç içinde olanlara yardım etme ve toplumsal sorumluluk bilincinin bir ifadesi olarak da görülebilir (Aytaç ve Eroğlu, 2020). Tarih boyunca refah ve yardımlaşma sorumluluğu bireyler, aileler, uluslar ve topluluklar arasında farklı şekillerde paylaşılmıştır. Ancak günümüzde hayırseverlik, daha geniş ve kapsamlı bir anlam taşımaktadır. Cömertlik, merhamet, şefkat veya genel anlamda yardım olarak adlandırabileceğimiz bu evrensel "verme" kavramı, her toplumun ve kültürün ayrılmaz bir bileşeni olarak görülebilir (Singer, 2012).

Son yıllarda hızla ilerleyen toplumsal, kültürel ve ekonomik değişimler nedeniyle toplumlar arasındaki zenginlik ve yoksulluk farkı giderek büyümüş ve büyümeye devam etmektedir. Bu gelişmeler, hayırseverlik faaliyetlerinin gerekliliğini artırmış ve bu tür faaliyetler daha da önemli hale gelmiştir. Bu nedenle günümüzde bu tür etkinlikler daha fazla öne çıkmaktadır. Hızlı değişim ve gelişmelerin etkisiyle, toplumun zengin kesimleri yeni fırsatlar ve artan refah imkanları elde ederken, yoksul kesimler ise eğitim, sağlık ve sosyal hizmet gibi temel ihtiyaçlara erişmekte güçlük çekmektedir (Norris vd., 2015; Stiglitz, 2012). Kapitalizmin özellikle 19. yüzyıldan 20. yüzyıla geçişiyle birlikte dünya çapındaki gelir eşitsizliği hızla artmış, liberal ekonomik model yaygınlaşmış, küresel finansal sistem ilerlemiş ve zengin kesimler büyümeye başlamıştır. Uluslararası kuruluşların raporlarına göre, yoksulluğun arttığı ve zenginler ile yoksullar arasındaki uçurumun derinleştiği bir döneme girilmiştir (Aytaç ve Eroğlu, 2020).

Yoksulluk ve eşitsizlik, dünya çapında hâlâ en kritik küresel meselelere dair önemli bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Dünya Eşitsizlik Raporu 2018'e göre, dünya genelinde yaklaşık 6,6 milyar insanın 2,5 milyarı, yoksulluk koşulları altında yaşamaktadır (Alvaredo vd., 2018). Bu rapor, küresel gelir eşitsizliği eğilimlerine odaklanarak dünyanın çeşitli bölgelerindeki eşitsizlik seviyelerini kıyaslamaktadır. Örneğin, Avrupa'da en zengin %10'un ulusal gelirin %40'ından daha azına sahip olduğu, buna karşılık Orta Doğu'daki en zengin %10'un gelirinin yaklaşık %65'ini elde ettiği belirtilmektedir (Alvaredo vd., 2018). Bununla birlikte, rapor, ülkeler arasındaki eşitsizliklerden ziyade, ülkeler içindeki

eşitsizlik eğilimlerini ele almakta ve yoksulluk sınırının altında yaşayan bireylerin sayısını vermemektedir. Daha güncel bir kaynak olan 2023 Küresel Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE), yoksulluğun çok boyutlu bir perspektifle değerlendirilmesi gerekliliğini vurgulamaktadır. Endeks, 110 gelişmekte olan ülkede yaşayan 6,1 milyar insanın %18'inin, yani yaklaşık 1,1 milyar kişinin, çok boyutlu yoksulluk koşulları altında yaşadığını ortaya koymaktadır. Bu analiz, sağlık, eğitim ve yaşam standartları gibi çeşitli alanları değerlendirerek yoksulluğun daha kapsayıcı bir çerçevede ele alınmasını sağlamaktadır (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı [UNDP], 2023). OECD 2023 Gelir Eşitsizliği Raporu, üye ülkelerde gelir eşitsizliğinin artışına dikkat çekmekte ve özellikle düşük gelirli hanelerin ekonomik kırılganlığının pandemi sonrası dönemde daha belirgin hale geldiğini vurgulamaktadır (Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı [OECD], 2023). Bu durum, küresel ölçekte gelir eşitsizliği ve yoksulluk meselelerinin çözümünün giderek daha karmaşık bir hâle geldiğini göstermektedir. Ayrıca 2023 İklim Eşitsizliği Raporu, iklim değişikliğinin küresel eşitsizlik üzerindeki etkilerini değerlendirerek düşük ve orta gelirli ülkelerin bu krizden orantısız bir şekilde etkilendiğini ifade etmektedir. Rapora göre, bu ülkelerde yaşayan bireyler hem çevresel hem de ekonomik açıdan artan zorluklarla karşılaşmaktadır (Dünya Eşitsizlik Laboratuvarı, 2023). Bu raporlar, yoksulluğun yalnızca ekonomik bir sorun olmadığını, aynı zamanda çevresel, sosyal ve bölgesel farklılıkları içeren çok boyutlu bir problem olduğunu ortaya koymaktadır. Alvaredo ve diğerleri (2018) yoksulluğun coğrafi bölgeler arasında, ülkeler arasında ve hatta ülke içindeki bölgelerde farklı yoğunluklarla gözlemlendiğini belirtmektedir. Açıkgoz (2013) ise yoksulluğun artık tüm toplumlardan etkilenen küresel bir problem olarak kabul edilmesi gerektiğine vurguda bulunmaktadır. Bu bağlamda yoksullukla mücadele politikalarının kapsamlı, entegre ve çok boyutlu çözümler sunması kaçınılmazdır. Bu ve benzeri durumların çözümünde, ülkemiz ve dünya genelinde hayırseverlik faaliyetleri önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, Türkiye'de merhum iş insanı Dr. İbrahim Bodur tarafından 1991 yılında kurulan Kaleseramik Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı (KSV), eğitim ve istihdam alanlarındaki sosyal sorumluluk faaliyetleriyle sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkı sağlamaktadır (Kaleseramik Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı, t. y.). Vakfın burs programları, okul ve öğrenci yurtları gibi fiziksel altyapı yatırımları, sanayi-üniversite iş birliğini geliştirmeye yönelik programlar aracılığıyla yoksulluğun azaltılması ve toplumsal refahın artırılması konularında önemli katkılarda bulunmaktadır (Kaleseramik Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı, t. y.) Avrupa'da da hayırseverlik faaliyetleri toplumların bilimsel, sosyal ve ekonomik açıdan yararına olan bazı etkilere sahiptir. Örneğin Wellcome Trust, Birleşik Krallık merkezli olup bilimsel araştırmalar ve sağlık projeleri için en büyük maddi destek veren organizasyondur. Bu vakfın başlıca

hedefleri, özellikle bulaşıcı hastalıklar ve kanser tedavisi alanlarında büyük miktarlarda yatırım yaparak, toplum sağlığını geliştirmektedir (Wellcome Trust, t.y.). Volkswagen Vakfı ise Almanya tabanlı olup eğitim, inovasyon ve araştırma projeleri yoluyla öncelikli ithalatçıları olarak çevre bilimi ve dijitalleşmeyi ön planda tutmaktadır. Bilhassa genç araştırmacıların projelerine odaklanarak, küresel bilimsel gelişmeyi %95'e kadar etkilediklerini iddia etmektedir (Volkswagen Foundation, t.y.). Hayırseverlik etkinlikleri, birçok alanda olduğu gibi eğitim sektöründe de toplum içinde önemli bir yer tutmaktadır. Genel bir görüş, devlet kaynaklarının eğitim hizmetlerini sunmada en büyük kaynak olarak yeterli olduğu şeklinde olabilir. Ancak gerçek, devlet destekli eğitim ve öğretim hizmetlerinin her zaman yeterli ve istenilen düzeyde olmadığını göstermektedir. Kurumsal ve büyük çaplı bir yapıda gelişmiş, düzenli ve sistemli bir faaliyet olarak devletin eğitimle birlikteliği oldukça yeni bir olgu değildir.

Tarihsel açıdan bakıldığında eğitim ve öğrenimin finansmanı, modernleşme süreciyle birlikte önemli bir konu hâline gelmiştir. Batı toplumlarının tarihsel gelişimine göz atıldığında özellikle reform süreçlerinin etkisiyle ülkelerin ve toplumların eğitim ihtiyaçları arasında ilk kez bir bağlantı kurulduğu görülmektedir. Örneğin, 1642 ve 1647 yıllarında Massachusetts'te çıkarılan yasalar şehir yönetimlerinden okulların kurulmasını talep etmiş ve bu okullarda çocuklara dinî bilgilerle birlikte ülkenin temel yasalarının öğretilmesini düzenlemiştir. Bu yasalar, İngilizce konuşulan dünyada devletin eğitimle ilişkisini kuran erken örneklerden biri olarak değerlendirilmektedir (Soydan, 2013). Devlet ve eğitim arasındaki ilişkinin daha kapsamlı bir tanımı ise 18. yüzyılda Fransız siyaset filozofları tarafından yapılmıştır. Bu düşünürler, okulların vatandaşlık bilinci oluşturmadaki rolünü vurgulamış ve kilisenin geleneksel etkisinin ötesinde, yükselen orta sınıfın çıkarlarını desteklemesi gerektiğini savunmuşlardır (Cubberley, 2004). Bu yaklaşımlar, modern devletin eğitimle ilgili sorumluluklarını yeniden tanımlayan bir dönüm noktası oluşturmuştur.

Ülkemizdeki eğitim finansmanı ve devlet ilişkisi tarihine bakıldığında, 20 Nisan 1924 tarihli ve 491 sayılı Teşkilât-ı Esasiye Kanunu'nun 80 ve 87. maddeleri, eğitim konusunu içermektedir. 80. madde, "Hükümetin gözetimi ve denetimi altında ve kanun çerçevesinde her türlü öğretim serbesttir." hükmünü taşımaktadır (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1924). 87. madde ise, "İlköğretim, bütün Türkler için mecburidir ve Devlet mekteplerinde parasızdır." ifadesini içermektedir (Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1924). Bu maddeler, eğitimde eşitlik ve devletin eğitim hizmetlerindeki rolüne vurgu yapmaktadır. Başka bir deyişle, temel eğitim devlet okullarında tüm vatandaşlar için zorunlu ve ücretsizdir. Aynı şekilde, 24 Nisan 1926 tarihli ve 822 sayılı kanunla lise ve lise gündüzlü öğrencilere öğrenim ücreti ödenmemesine karar verilmiş ve 1926-1927 öğretim yılında bu uygulama başlamıştır. Bu

sayede Türkiye'de yatılı okul dışındaki orta öğretim de ücretsiz hâle getirilmiştir (Cicioğlu, 1982). Cumhuriyet döneminin ilk yıllarına bakıldığında, eğitim alanındaki finansmanın yetersizliği sorununun mevcut olduğu görülmektedir. 1948 yılına kadar eğitim finansmanı İl Özel İdareleri tarafından yönetilmiştir. Bu dönemde, öğretmen maaşlarının düzenli ödenememesi gibi sorunlar, dönemin şartları ve yetersiz finansman nedeniyle sıkça yaşanmıştır. Ancak bu yetersizliklerin ardından gelen süreçte, Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte Türkiye'deki eğitim finansmanı önemli ölçüde artış göstermiştir. 1921 yılında Maarif Vekaleti'nin giderleri 390.412 TL seviyesindeyken, 1946 yılında bu rakam 101.995.000 TL'ye çıkmıştır. Eğitim bütçesinin genel bütçe içindeki payı ise 1921'de %0,7 iken 1923'e gelindiğinde %2,9'a yükselmiş ve sonraki yıllarda %4 civarında devam etmiştir. 1943 yılında %5'e, 1946'da ise %10'a ulaşmıştır (Karakütük, 2001). 2020 yılında eğitim harcamaları, 2019'a kıyasla %4,5 artarak 270 milyar 921 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılında ise %27,1 oranında bir artışla bu rakam 344 milyar 341 milyon TL'ye ulaşmıştır. 2022 yılında eğitim harcamaları %69,3 artışla 587 milyar 438 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu süreçte en fazla artış gösteren eğitim düzeyleri, %113,8 ile okul öncesi ve %74,1 ile yükseköğretim olmuştur (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2023). 2023 yılı için Millî Eğitim Bakanlığı'nın bütçesi 651 milyar 377 milyon 155 bin TL olarak belirlenmiş ve bu miktar merkezi yönetim bütçesinin %14,6'sını oluşturmaktadır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2022). Bu veriler, Türkiye'de eğitim harcamalarında yıllar içinde belirgin bir artış olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak eğitim bütçesinin genel bütçe içerisindeki oranı ve bu kaynakların etkin kullanımı ile ilgili tartışmalar hâlâ devam etmektedir.

Günümüzde, küresel ve ulusal düzeyde yaşanan olumsuz ekonomik etkiler, toplumsal yaşamın birçok alanını, özellikle de eğitimi, etkilemeyi sürdürmektedir. Sınırlı maddi olanaklara sahip ailelerin çocukları ile zengin ve yüksek refah seviyesine sahip ailelerin çocukları arasında eğitimde fırsat eşitsizliği noktasında son yıllarda büyük bir uçurumun oluştuğu görülmektedir. Aynı zamanda, Türkiye'de tüm eğitim kademelerinde öğrenci başına düşen harcamaların Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütüne (OECD) dahil olan ülkelere kıyasla oldukça düşük olduğu anlaşılmaktadır. Eğitim düzeyine göre değişen öğrenci başına harcamalarda Türkiye, OECD ortalamasının oldukça altında yer almaktadır. OECD Bir Bakışta Eğitim 2023 raporuna göre; ülkelerinde okul öncesi eğitim için öğrenci başına yapılan yıllık harcama ortalama on bin dolar civarındayken Türkiye bu miktarın neredeyse yarısını harcamaktadır. Ortaokul düzeyinde öğrenci başına düşen harcama ise OECD ortalamasının üçte birinden daha azdır. Genel bir eğilim olarak, yükseköğretim düzeyinde öğrenci başına harcama daha yüksektir. Türkiye'de üniversite düzeyinde öğrenci başına yapılan harcama 9.455 dolar olup diğer eğitim düzeylerine kıyasla daha yüksektir. Ancak bu miktar OECD ortalaması olan 17.559 doların oldukça altındadır. Tüm eğitim seviyeleri göz önünde

bulundurulduğunda Türkiye, Meksika ve Kolombiya'nın ardından öğrenci başına en düşük harcamayı yapan OECD ülkelerinden biridir ve öğrencilere yönelik eğitim harcamaları konusunda düşük bir sıralamada yer almaktadır (Himmetoğlu vd., 2022; OECD, 2023).

Sonuç olarak, devlet kaynaklarının her zaman yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Eğitim hizmetlerindeki eksikliklerin giderilmesi için eğitim alanında gerçekleştirilen hayırseverlik faaliyetlerinin daha fazla önem kazanması ve artan bir şekilde gündeme gelmesi beklenmektedir. Hayırseverliğin eğitim bağlamındaki rolü, küresel ölçekte artan gelir eşitsizliğinin etkisiyle daha da önemli hâle gelerek sürekli olarak ilerlemektedir (Fontenot vd., 2017). Yoksulluk ve gelir dağılımındaki eşitsizlik gibi büyük çaplı toplumsal sorunların çözümü için daha ayrıntılı ve geniş çaplı adımların atılması gerekliliği açıkça görülmektedir. Acil ve öncelikli toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında hayırseverlik çabalarının her zaman önemli bir rol oynayacağı öngörülebilir. Günümüz dünyasının küresel ve toplumsal değişimleri altında ortaya çıkan sorunların çözümü için, yalnızca bireysel hayırseverlik faaliyetleri yeterli olmayabilir. Daha fazla ortak çaba ve inisiyatiflerin, ortaya çıkan ihtiyaçları ve sorunları ele almak için hayırseverlik temelli bir yaklaşımın ötesine geçebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda zaman zaman bireysel girişimleri aşan hayırseverlik kavramı, dernekler, sivil toplum kuruluşları, gönüllü organizasyonlar ve vakıflar aracılığıyla daha sistemli bir şekilde yürütülen faaliyetler olarak kendini göstermektedir (Aytaç ve Eroğlu, 2020).

Bu araştırmanın merkezinde bulunan bireysel hayırseverlik faaliyetlerinin literatür incelendiğinde genellikle eğitim, sağlık, din vb. alanlarda gerçekleştiği görülmektedir. Bu tür faaliyetlerde bulunan hayırseverlerin, çeşitli motivasyon kaynaklarının etkisi altında hareket ettikleri ifade edilebilir. Arslan'ın (2015) Antalya ilinde gerçekleştirdiği çalışma, hayırseverlik faaliyetlerinde bulunan bireylerin özelliklerini incelemiştir. Bu çalışma, hayırsever ailelerin bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde aile geleneğinin etkisinin belirgin olduğunu ortaya koymaktadır. Hayırseverlik faaliyetlerinin nesiller boyunca aile içinde bir gelenek hâline gelmesinin, hayırseverlik için güçlü bir motivasyon kaynağı olan sağlam bir bağa dönüştüğü vurgulanmıştır. Bu bağlamda hayırseverlerin bu faaliyetlere katılmaktan büyük bir duygusal tatmin ve motivasyon elde ettikleri, bu benzer faaliyetlerin sürdürülebilir bir şekilde devam ettiği ifade edilmektedir (Arslan, 2015). Göksu ve Arslan (2019) tarafından gerçekleştirilen araştırmaya göre, Cumhuriyet sonrası dönemde Kayserili hayırseverler, eğitim projelerine önemli düzeyde destek sağlamıştır. Araştırmada hayırseverlerin birçok okul ve derslik inşa ettikleri, ihtiyaç sahibi öğrencilere burs ve eğitim materyalleri sağladıkları ifade edilmiştir. Bunun yanı sıra, Erciyes Üniversitesi gibi bazı kurumların tesislerinin hayırseverler tarafından finanse edildiği belirtilmiştir. Bu bulgular, Kayseri'deki

hayırseverlik faaliyetlerinin eğitim alanındaki katkılarını ortaya koymaktadır (Göksu ve Arslan, 2019). Cumhuriyetin ilk yıllarında mali zorluklar yaşandığı dönemden itibaren, bu bölgedeki bireylerin eğitim alanındaki hayırseverlik çabalarına daha fazla katılarak eksik kalan hizmetleri tamamlamaya yardımcı oldukları ve bu çabaları kalıcı bir hâle getirdikleri ifade edilebilir. Bu araştırmanın çıkış noktası ise; Uşak ilinde eğitim alanında hayırsever faaliyetlerde bulunan vatandaşlardır. Uşak ilinde yaşayan veya yaşamış olan hayırsever vatandaşların özellikle eğitim alanındaki faaliyetlere büyük ilgi gösterdiği anlaşılmaktadır. İl sınırları içerisinde pek çok okulun inşaatı, arazi tahsisi veya finansal desteği süreçlerinin hayırsever vatandaşlar tarafından desteklendiği ve üstlenildiği görülmektedir. Tamamlanan okullar genellikle hayırsever vatandaşların kendilerinin veya aile üyelerinin isimlerini taşımaktadır. Bu araştırmada Uşak ilinde eğitim alanında, özellikle okul inşaatı ve arazi tahsisi konularında büyük mali katkılar yapan hayırsever vatandaşlarla görüşmeler yapılmış ve onların eğitim hayırseverliği konusundaki algıları ve motivasyon kaynaklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, Uşak ilinde eğitim alanındaki hayırseverlik faaliyetlerini derinlemesine inceleyerek bu faaliyetlere katılan vatandaşların motivasyon kaynaklarını ve algılarını anlamaya çalışmaktadır. Bu, yalnızca faaliyetlerin sayısal ve yüzeysel bir dökümünü sunmaktan öte hayırseverlik hareketinin ardındaki insan faktörünü, yani hayırseverlerin düşünce ve duygularını analiz etmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda çalışmanın bilimsel katkısı, hayırseverlik faaliyetlerinin arkasındaki insani motivasyonları ve toplumsal etkilerini açıklığa kavuşturarak literatüre özgün bir bakış açısı kazandırmaktır.

Ülkemizde eğitim hayırseverliği konusunda yapılan araştırmaların genellikle sayısal veriler ve istatistiksel envanterlerle sınırlı olduğu, bu konudaki detaylı ve derinlemesine incelemelerin sayıca az olduğu görülmektedir. Özellikle nitel çalışmaların azlığı, hayırseverlerin motivasyonları, algıları ve bu faaliyetlerin toplumsal etkileri üzerine daha kapsamlı ve derinlemesine bir anlayış geliştirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda ülkemizdeki sosyal sorumluluk faaliyetlerinin daha derinlemesine incelenmesi ihtiyacından söz edilebilir. Araştırma, mevcut eğitim literatüründeki boşlukları doldurarak eğitimdeki belirli eksikliklere nasıl yanıt verilebileceği konusunda katkı sağlamaktadır. Öncelikle, eğitimdeki temel eksikliklerden biri özellikle dezavantajlı ve yoksul bölgelerdeki okullarda maddi kaynakların yetersizliğidir. OECD'nin 2018 raporuna göre, eğitimde fırsat eşitliği sağlanamaması, öğrencilerin başarı düzeylerinde büyük farklılıklara yol açmaktadır (OECD, 2018). Hayırseverlik faaliyetleri, özellikle geleneksel finansman ve politika önlemlerinin yetersiz kaldığı alanlarda eğitimdeki eksiklikleri gidermede önemli bir rol oynamaktadır. Literatürdeki büyük bir eksiklik, hayırseverliğin eğitim stratejilerine nasıl entegre

edilebileceği ve dezavantajlı topluluklar için sonuçların nasıl iyileştirilebileceği konusunda yeterli araştırmanın bulunmamasıdır. Breeze ve Beeston'a (2023) göre, hayırseverlerin daha bilinçli ve etkili kararlar almalarına yardımcı olacak danışmanlara ihtiyaç vardır. Bu danışmanlık, yapılan katkıların eğitim kurumlarının ve yararlanıcıların gerçek ihtiyaçlarıyla uyumlu olmasını sağlamaktadır. Bu sadece fon miktarını artırmayı değil aynı zamanda kaynakların stratejik tahsisini de iyileştirerek uzun vadeli eğitimsel gelişmeleri teşvik etmeyi içermektedir. Ayrıca, literatür genellikle hayırseverliğin hedefli yatırımlar ve işbirlikçi çabalar yoluyla eğitim uygulamalarını yenileme potansiyelini göz ardı etmektedir. Örneğin kolektif bağış modelleri gibi bağış çevreleri, üyelerin hayırseverlik davranışlarını etkileyerek sivil katılımı artırmış ve daha sürdürülebilir bir eğitim finansmanı yaklaşımı yaratmıştır (Eikenberry ve Breeze, 2018). Bu boşlukları ele alarak araştırma hayırseverliğin eğitimdeki dönüştürücü potansiyelini vurgulamakta ve eğitimde eşitlik ve etkinliği önceliklendiren daha stratejik, kanıta dayalı bir yaklaşımın gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu özel servetin kamusal faydayı desteklemek için nasıl kullanılabileceğine dair daha derin bir anlayışa katkıda bulunacaktır. Bu şekilde, araştırma hem teorik hem de pratik düzeyde, mevcut literatürdeki eksiklikleri ele alarak eğitim sisteminin daha kapsayıcı ve adil hâle gelmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Benzer çalışmalar yapıldıkça hayırseverlik faaliyetlerinin daha görünür hâle geleceği ve bu konudaki motivasyonun artacağı söylenebilir. Bu çalışmanın bu alanda çalışan araştırmacılara da yol gösterici olacağı söylenebilir.

2. Yöntem

Bu bölüm çalışma deseni, katılımcıları, veri toplama ve analizi, çalışmanın geçerliliği ve güvenilirliği ve araştırmacıların rolü hakkındaki bilgileri içermektedir.

2.1. Desen

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından betimleyici fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Nitel araştırma, bir bireyin deneyim yöneliminde yatan anlamı ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır (Kıral, 2021; Merriam, 2013). Fenomenoloji, hayırseverlik çalışmalarında bireylerin deneyimlerini betimlemek amacıyla seçilmiştir çünkü bu yöntem, bireylerin yaşadıkları deneyimlerin özünü anlamayı hedeflemektedir. Bu çalışmada fenomenolojik yaklaşım, eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerini gerçekleştiren bireylerin deneyimlerini derinlemesine incelemeye ve anlamaya çalışmaktadır. Bu yöntem, katılımcıların kişisel deneyimlerine ve bu deneyimlerin onların algılarında ve eylemlerinde nasıl bir rol oynadığına odaklanmaktadır (Merriam, 2013; van Manen, 2016). Fenomenolojik yöntem, hayırseverlerin eğitim alanındaki faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin onların kişisel ve profesyonel yaşamlarına etkilerini anlamak için uygundur. Bu yaklaşım, katılımcıların yaşadıkları tecrübelerin anlamlarını açıklamaya çalışarak araştırma sorularını

detaylı bir şekilde yanıtlamayı sağlamaktadır (Laverty, 2003). Fenomenolojik araştırma, bireylerin deneyimlerini betimleyici bir şekilde ele alarak, bu deneyimlerin altında yatan anlamları ve bu anlamların bireylerin hayırseverlik faaliyetlerine nasıl yön verdiğini ortaya koymaktadır (Osborne, 1994). Bu nedenle, fenomenolojik yaklaşımın kullanılması araştırmanın hedefleriyle uyumludur. Bu yöntem, hayırseverlik faaliyetlerinde bulunan bireylerin deneyimlerini anlamak için gerekli derinlemesine bilgiyi sağlar ve bu deneyimlerin eğitim alanındaki etkilerini daha iyi açıklamaya yardımcı olur (Ersoy, 2019; Kıral ve Arslan, 2022). Böylece, araştırma, eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerinin nasıl bir etki yarattığını ve bu faaliyetlerin hayırseverlerin kişisel deneyimleri ile nasıl şekillendiğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada, katılımcıların gönüllü katılımı esas alınmıştır ve hiçbir şekilde zorlamaya maruz kalmamaları sağlanmıştır. Araştırmacı, tarafsızlığını koruyarak katılımcıları yönlendirmemeye özen göstermiş ve kişisel görüşlerini araştırma dışında tutmuştur (Creswell ve Poth 2016). Bu yaklaşım, verilerin güvenilirliğini artırmak için kritiktir (Lincoln ve Guba, 1985). Araştırma sürecinde etik ilkeler ve bilimsel standartlara sıkı sıkıya bağlı kalınmıştır. Katılımcıların mahremiyeti korunmuş, kimliklerini ifşa edebilecek bilgiler gizli tutulmuş ve katılımcılara K1, K2 gibi kod isimler verilmiştir (Seidman, 2006). Bu uygulama, katılımcıların güvenliğini sağlamak ve samimi yanıtlar elde etmek açısından önem taşır (Saunders vd., 2015). Araştırma, Helsinki Bildirgesi ve Belmont Raporu'nda belirtilen etik ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Helsinki Bildirgesi'ne uygun olarak katılımcılara araştırma süreci hakkında kapsamlı bilgi sunulmuş ve katılımları gönüllülük esasına dayandırılmıştır. Ayrıca tanımlanabilir insan materyali ve verileri içeren araştırmalarda etik kurallara titizlikle uyulmuştur (World Medical Association, 2013). Belmont Raporu çerçevesinde ise bireylerin özerkliğine saygı gösterilmiş, zarar vermeme ve yarar sağlama ilkelerine riayet edilmiştir. Ayrıca adalet ilkesi doğrultusunda katılımcılar arasında ayırım yapılmaması sağlanmıştır (National Commission for the Protection of Human Subjects of Biomedical and Behavioral Research, 1979). Bu bağlamda, araştırmacı, bilimsel nesnellliğini koruyarak verilerin geçerliliğini ve güvenilirliğini en üst düzeyde tutmuştur (Tracy, 2010).

2.2. Katılımcılar

Çalışmanın araştırma grubunu Uşak ilinde eğitimde hayırseverlik faaliyetlerine katılan, okul yapımı ve arsa tahsisi gibi katkılarda bulunan ve bu okullara kendileri veya aile üyelerinin isimleri verilen 11 vatandaş oluşturmaktadır. Nitel araştırmalar bağlamında, katılımcı sayısının az olmasının genellikle daha derinlemesine ve kapsamlı bir analiz olanağı sunduğu belirtilmektedir (Marshall ve Rossman, 2014). Bununla birlikte bazı araştırmacılar, nitel araştırmalarda katılımcı sayısının belirlenmesinin, araştırmacının konu hakkında bilgi doyumuna ulaşmasının önemli bir faktör olduğunu ifade

etmektedir (Guest vd., 2006). Bu durum, araştırmacının katılımcılarla daha yakın bir ilişki kurmasına ve karmaşık konuları daha detaylı bir şekilde araştırmasına olanak tanımaktadır. Creswell'e (2016) göre, nitel araştırmalarda önemli olan genelleştirilebilirlik değil, derinlemesine

anlayış ve bağlamsal zenginliktir. Dolayısıyla bu bağlamda 11 katılımcılı bir araştırma grubu, nitel araştırmacının amaçlarına hizmet etmektedir. Katılımcılara ilişkin bilgiler aşağıda Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Katılımcılara ait demografik bilgiler tablosu

Kodu	Yaşı	Cinsiyeti	Eğitim Durumu	Mesleği	Medeni Hali	Çocuk Sayısı	Gurbetçilik
K1	68	E	Lisans	İnşaat Mühendisi	Evli	2	Yok
K2	70	E	Lisans terk	Serbest meslek/emekli	Evli	0	Var
K3	61	E	Lise terk	Serbest meslek	Evli	2	Yok
K4	57	E	Lise terk	Serbest meslek	Evli	2	Yok
K5	65	K	Lisans	Öğretmen/emekli	Evli	2	Var
K6	59	E	Lisans	Öğretmen/emekli	Evli	2	Var
K7	42	E	Lise	Serbest meslek	Evli	3	Var
K8	48	E	Lisans	Serbest meslek	Evli	4	Yok
K9	53	E	Lise	Serbest meslek/Siyasetçi	Evli	3	Var
K10	78	E	İlkokul	Çiftçi	Evli	0	Var
K11	79	K	İlkokul	Emekli	Evli	0	Var

Tablo 1'de görüldüğü gibi katılımcıların 9'u erkek, 2'si kadındır. Araştırmaya katılan bireylerin yaşları 42-79 arasındadır. Yaş ortalaması ise 61'dir. Araştırma seçkisiz olarak seçilen okulların bina yapımı ve arsa tahsis gibi faaliyetlerini üstlenen hayırsever vatandaşlar üzerinden yürütülmüştür. Katılımcılardan 7'sinin geçmişte bir dönem veya halen yurt dışında yaşadıkları görülmüştür.

2.3. İşlem

Uşak ilindeki eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerine katılan hayırsever vatandaşların 9'u ile yüz yüze ve 2'si ile Zoom programı üzerinden olmak üzere görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler katılımcıların da bilgisi dâhilinde ses kaydı alınarak yapılmıştır. Şehir dışında ikamet eden hayırsever vatandaşlar ile Zoom programı aracılığıyla görüşmeler yapılmıştır. Katılımcılar ile yapılan görüşmeler yaklaşık olarak 40 dakika ile 1 saat kadar sürmüştür. Bu çalışmada da eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerine katılan Uşak ilindeki vatandaşların hayırseverliğe ilişkin algıları, duygu ve tecrübeleri araştırılmıştır.

2.3.1. Etik bildirim

Yapılan bu çalışmada "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirisi gerçekleştirilmemiştir. Bu çalışma, Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulunun 08.01.2024 tarih ve 1-19 sayılı kararı ile alınan izinle yürütülmüştür.

2.4. Veri Toplama Araçları

2.4.1. Yarı yapılandırılmış görüşme formu

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, araştırmacı tarafından önceden belirlenmiş bir dizi sorunun sorulduğu ancak katılımcının cevaplarını daha özgürce ifade etmesine izin veren bir görüşme türüdür (Creswell, 2018). Bu tür görüşmeler araştırmacılar tarafından belirli bir konuda derinlemesine anlayış elde etmek ve katılımcıların bakış açılarını, deneyimlerini ve duygularını anlamak için kullanılmaktadır (DiCicco-Bloom ve Crabtree, 2006). Araştırmacılar genellikle bir görüşme protokolü oluştururken, görüşme sırasında esneklik göstererek katılımcıların ilgili konularda derinleşmelerine ve yeni konuları ortaya koymalarına izin vermektedirler (DiCicco-Bloom ve Crabtree, 2006). Bu tür görüşmeler, nitel araştırmalarda sıkça kullanılan bir veri toplama yöntemidir ve genellikle katılımcıların deneyimlerini, bakış açılarını ve duygularını daha detaylı ve kapsamlı bir şekilde anlamak için tercih edilir (Creswell, 2018). Araştırmacılar, mülakat öncesinde belirlenmiş bir dizi anahtar soruyu içeren bir mülakat kılavuzu hazırlarlar, ancak mülakat sırasında katılımcının cevaplarına göre yeni sorular ekleyebilirler veya konuları derinleştirebilirler (DiCicco-Bloom ve Crabtree, 2006).

2.5. Veri Analizi

Nitel araştırmalarda temalar, veri analizi sürecinde ortaya çıkar ve araştırmacılar tarafından verilere dayalı olarak tanımlanır (Braun ve Clarke, 2006). Araştırmacılar, genellikle araştırma soruları ve amaçlarına uygun olarak temaları belirler ve adlandırır. Temalar, verilerde tekrar eden motifler ve anlamlı desenler temel alınarak adlandırılır ve bu süreç, araştırmacıların verileri

anlamlandırmasına ve araştırma sorularını yanıtlamalarına yardımcı olur. Temaların belirlenmesi, araştırmacıların öznel değerlendirmelerine dayanır ve genellikle bağımsız araştırmacılar tarafından doğrulanır (Guest vd., 2012). Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. İçerik analizinde benzer verilerin belirli konu ve temalar çerçevesinde toplanması ve bunları okuyucunun anlayabileceği şekilde yorumlanması esastır (Şimşek ve Yıldırım, 2011). Görüşme süreci tamamlandıktan sonra yapılan görüşmeler yazıya dönüştürülmüştür. Bu süreçte SpeechTexter programı kullanılmıştır. Daha sonra veriler MS Word programına aktarılmıştır. Gerekli noktalama ve yazım düzeltmeleri yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi için Maxqda programı kullanılarak analiz edilmiştir. Kodlamalar yapılırken veriler ayrıntılı olarak okunmuş ve araştırma amaçları doğrultusunda göze çarpan boyutlar belirlenmiştir. Ayrıca temaların belirlenmesi süreci bağımsız araştırmacılar tarafından doğrulanmıştır. Karşılaşılan tüm kavramlar gözden geçirilmiş ve kategori geliştirme aşaması tamamlanmıştır.

2.6. Geçerlilik ve Güvenirlilik

Görüşme formu oluşturulduktan sonra uzman görüşüne gönderilmiştir. Uzman görüş ve önerileri doğrultusunda görüşme formunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlilik, araştırmacının incelenen olguyu olduğu gibi ve olabildiğince tarafsız görmesini ifade etmektedir (Kirk ve Miller, 1986; akt. Şimşek ve Yıldırım, 2011). Görüşme formundaki yanıltıcı olabilecek kısımlar düzeltilmiş, bazı kısımlarda alternatif soruların belirtilmesi gerektiği belirlenmiş ve sorunun anlaşılabilirliği ve yeterliliği konusunda gerekli önlemler alınmıştır. Görüşmeler yapılmadan önce katılımcılar bilgilendirilmiş ve doğal bir sohbet ortamında görüşme yapılmasına dikkat edilmiştir. Sadece görüşme formu aracılığı ile veri toplanması iç geçerliliği sınırlayan etkenler olarak ifade edilebilir. Dış geçerliliği sağlamak için çalışma modeli, çalışma grupları, veri toplama araçları, veri toplama ve veri analizi detaylı olarak tanımlanmıştır. Veri kaybını önlemek için yüz yüze gerçekleşen görüşmeler kayıt altına alınmış ve Zoom programı kullanılarak uzaktan gerçekleştirilen görüşmeler veri kaybını önlemek için video kaydı altına alınmıştır. Katılımcıların görüşme sorularına verdikleri yanıtlar bulgular bölümünde alıntılar hâlinde sunulmuştur.

3. Bulgular

Araştırmada dört ana tema belirlenmiştir: "Hayırseverliğin Anlamı", "Hayırseverlik Faaliyetlerinin Amaç ve Nedenleri Çerçevesinde Önemi", "Neden Eğitim Kurumları" ve "Hayırseverlikte Gelişim ve Beklentiler". Hayırseverliğin Anlamı teması, katılımcıların hayırseverlik kavramına dair kişisel ve duygusal bakış açılarını içerirken Hayırseverlik Faaliyetlerinin Amaç ve Nedenleri Çerçevesinde Önemi teması, bu faaliyetlerin toplumsal ve bireysel düzeydeki amaç ve önemini vurgulamaktadır. Neden Eğitim Kurumları teması, hayırsever bireylerin neden özellikle eğitim kurumlarını desteklemeyi tercih ettiklerini incelemekte ve bu tercihlerin ardındaki motivasyonları ortaya koymaktadır. Son olarak Hayırseverlikte Gelişim ve Beklentiler teması, katılımcıların geleceğe yönelik beklentileri ve eklemek istedikleri görüşleri kapsamaktadır. Bu temalar, hayırseverlik faaliyetlerinin çeşitli boyutlarını derinlemesine anlamamıza yardımcı olmaktadır. Eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerine katılan bireylerle yapılan görüşmeler sonucunda, katılımcıların hayırseverlik kavramını nasıl yorumladıklarına ilişkin görüşleri aşağıda Tablo 2'de verilmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar üç alt tema altında toplanmıştır: "Duygusal eksenli yorum", "Kültürel ve inanç eksenli yorum" ve "Ekonomik eksenli yorum". Her bir tema, katılımcıların hayırseverlik kavramına ilişkin farklı bakış açılarını yansıtmaktadır. Duygusal eksenli yorum teması, bireylerin hayırseverlik faaliyetlerine katılımında duygusal motivasyonların rolünü ortaya koyarken Kültürel ve inanç eksenli yorum teması, bu faaliyetlerin kültürel ve toplumsal değerlerle ilişkisini incelemektedir. Ekonomik eksenli yorum teması ise hayırseverlik faaliyetlerinin ekonomik boyutunu ve mali etkilerini ele almaktadır. Toplamda 32 kod belirlenmiş olup bu kodlar sırasıyla 13, 11 ve 8 kod olarak temalara ayrılmıştır. Tablo 2'de, katılımcıların "Hayırseverliğin anlamı" teması hakkındaki görüşlerine göre oluşan alt temalar ve bu temalara ait kodlar, bölüm temelli dağılımlarıyla birlikte sunulmuştur.

Tablo 2'ye göre, katılımcıların hayırseverliğin anlamına ilişkin algıları ele alınmaktadır. Görüşmeler neticesinde oluşturulan alt temalardan katılımcılar sırasıyla "Duygusal eksenli yorum" (13), "Kültürel ve inanç eksenli yorum" (11) ve "Ekonomik eksenli yorum" (8) temalarındaki kodlara değinmişlerdir. "Duygusal eksenli yorum" teması altında katılımcıların "ülkeye vefa borcu" (4), "paylaşmayı önemli görmek" (4) ve "manevi huzur ve mutluluk" (2) kodlarına değindikleri anlaşılmaktadır.

Tablo 2.

Katılımcıların hayırseverlik kavramı anlamına ilişkin görüşleri tema ve kod frekans tablosu

Tema	Alt tema	Kod	Frekans (f)
Hayırseverliğin anlamı	Duygusal eksenli yorum	Ülkeye vefa borcunu ödeme	4
		Paylaşmanın önemine inanma	4
		Manevi huzur ve mutluluk hissetme	2
		Yapılan eserle gurur duyma	1
		Yardıma kırmadan yapma	1
		Çocuk sahibi olmama durumunun etkisi	1
	Kültürel ve inanç eksenli yorum	Topluma örnek olma isteği	2
		Aile geleneğini sürdürme	2
		Çeşitli alanlarda HSF'ne katılma	1
		Eğitimci bir aileden gelme	1
		Eğitimi öncelikli görme	1
		Gelişmiş ülkeleri örnek alma	1
		HSF'nin reklam amaçlı olmaması gerektiğine inanma	1
		Nasip ve kısmet inancına sahip olma	1
		Hayır yapmayı dini bir gereklilik olarak görme	1
	Ekonomik eksenli yorum	Yoksulluğun giderilmesine katkı sağlama	2
		İmkânlarla göre HSF'ne katılma	1
		HSF'nin eksik olan alanlarda yapılması gerektiğine inanma	1
		Fiziki şartların yetersizliğini farketme	1
		Ekonomik yeterliliği HSF için bir şart olarak görme	1
		Devlet kurumlarına destek sağlama	1
		Yerel eksikliklerin giderilmesine katkı sağlama	1

*HSF: Hayırseverlik faaliyetleri

K4 hayırseverliğin anlamına ilişkin olarak “Yaşadığımız memleketin imkânları ve insanları eş dostlarımız sayesinde bulunduğumuz hayırseverliği Peygamber efendimizin “sadaka verin” hadisinde olduğu gibi bu işi yapma zorunluluğu olarak görüyorum. Hayırseverliği ben Allaha olan sevgimin sonucu olarak düşünüyorum.” şeklinde yanıt vermiştir. “Ekonomik eksenli yorum” teması altında katılımcıların “yoksulluğu gidermeye katkı” (2) koduna değindikleri anlaşılmaktadır.

K5 hayırseverliğin anlamına ilişkin olarak “Hayırseverlik bireyin mevcut ekonomik koşullarının el vermesi durumunda ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını giderme istekliliğidir, hayırsever kişi bence bu tür bir yardımı belirli alanlardaki altyapı imkânlarının artırılması kadar yoksulluğun giderilmesi ve dezavantajlı kişilerin daha konforlu yaşama kavuşması için imkânlarını seferber eden kişidir.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Katılımcılar, hayırseverliğin anlamını açıklarken ülke sevgisi ve ona duyulan vefa borcunu sıkça vurgulamışlardır. Ayrıca, hayırseverlik faaliyetlerinin paylaşma duygusu ve bu duygunun davranışa dönüşmesi açısından önemli bir yere sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcıların bir kısmının ise bu faaliyetleri aile geleneği olarak benimsedikleri ve ifade ettikleri anlaşılmaktadır. Katılımcılardan bazıları ise hayırseverliğin anlamına ilişkin olarak manevi huzur, mutluluk, yoksulluğu gidermeye katkı ve örnek olabilmek şeklinde ifadelerde bulundukları görülmektedir. Araştırmaya katılanların duygusal kültürel ve ekonomik bağlamda hayırseverliği tanımladıkları söylenebilir. Katılımcıların Hayırseverlik Faaliyetlerinin

Amaç ve Nedenleri çerçevesinde hayırseverliğin önemi hakkındaki görüşlerine yönelik kodlar ve temalar kodlu bölüm temelli frekans tablosu bölüm devamında verilmiştir.

Tablo 3’e göre, katılımcıların hayırseverlik faaliyetlerinin amaç ve nedenleri çerçevesinde hayırseverliğin önemine ilişkin algıları ele alınmaktadır. Görüşmeler neticesinde oluşturulan temalardan katılımcılar sırasıyla “Manevi ve Ruhsal Motivasyon” (21), “Kültürel Değerler ve Gelecek Perspektifi” (21) ve “Ekonomik Katkıları ve İmkânlar” (6) temalarındaki kodlara değinmişlerdir. “Manevi ve Ruhsal Motivasyon” teması altında katılımcıların “manevi huzur ve mutluluk” (5), “ülkeye vefa borcu” (3) ve “paylaşmayı önemli görmek” (3), “mazideki zorlu yaşam” (2), “isim yaşatma arzusu” (2), “eserle gurur duymak” (2), “başkalarının hayatlarına dokunabilmek” (2) kodlarına değindikleri anlaşılmaktadır.

K5 hayırseverliğin önemine ilişkin olarak “Hayırseverlik ruhsal bir motivasyon kaynağıdır, yaşamı olduğu gibi kabul etmenin yanında paylaşmayı ve paylaşım sonucu insanların mutlu olmasını, huzurlu olmasını sağlayacak etkinin bizler tarafından sağlanması iç huzurumuzu getirir.” ifadesini kullanmıştır.

Hayırseverliğin önemine ilişkin olarak K1 “Bizler ticaret yapan insanlarız bizler. Bu ülkenin suyunu içiyoruz ekmeğini yiyoruz. Belli paralar da kazanıyoruz. Hayırseverliği kazandığımızı hayırseverlik yoluyla borçlu olduğumuz ülkemize geri iade etme ya da vefa borcumuzu ödeme olarak görmekteyim.” şeklinde cevap vermiştir.

K2 ise “Paylaşmak çok önemli benim için. Devletimiz elinden geleni elbette ki yapmaktadır. Ancak nüfus ve benzeri durumlardan dolayı bazı noktalarda eksiklikler görmekteyiz. Biz bunun eksikliğini fark ettik. Hayırseverlik bu noktadaki eksiklikleri biraz da olsa kapatmak açısından çok önemlidir.” cevabını vermiştir.

K6 da “Babam da 3. Sınıfa kadar okuyabilmiş okuldan ayrılmak durumunda kalmış. Eğitime, okumaya, yazmaya ayrıca o da önem verirdi.” şeklinde ifade etmiştir.

K7 ise “Babam başta bu dereceye geleceğini düşünmedi. Bizler ilk etapta ondan habersiz kendi aramızda düşündük bu faaliyeti. Sonradan beraber de konuşup harekete geçtik. Allah bize bu imkânı vermişse, bunun hayattan göç ettikten sonra yapılmasındansa babama niyetimizi açıklayıp onun da sağlığında göreceği şekilde yapmasını söyledik. Beraber bu kararı aldık “cevabını vermiştir.

K4 de “Torunum da kendi okulumuzda okuyor. Ben gurur duyuyorum bununla da. Pek çok dostlarımızın çocukları da eğitim alıyor. Hayat sadece para, pul, varlıktan ibaret değil.

Maneviyat ve mukaddesat çok önemlidir. Bunları yaşatmak lazımdır. Hayırseverlik bu anlamda çok önemli ve gurur kaynağı olan bir faaliyet bizim için” şeklinde ifade etmiştir.

K3 ise “Benim için hayırseverliğin önemi olabildiğince çok fazla insana maddi ve manevi açıdan ulaşmak hayatlarına dokunabilmek açısından çok önemlidir “cevabını vermiştir.”

Kültürel Değerler ve Gelecek Perspektifi” teması altında katılımcıların sırasıyla “geleceğe ve nesillere yatırım” (4), “reklam amaçlı olmamalı” (3) ve “birçok alanda HSF katılımı” (3), “aile geleneği” (2), “HSF yaygınlaşması arzusu” (2), “eğitimi öncelikli görmek” (1), “HSF her alanda olmalı düşüncesi” (1) ve “HSF’ni misyon edinmek” (1) kodlarına değindikleri anlaşılmaktadır.

K7 hayırseverliğin önemine ilişkin olarak; “Çünkü bu yardımlar aslında bir sonraki nesillere yapılıyor diye düşünüyorum. Geleceğe yatırım olarak görüyorum bu faaliyetleri.” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 3

Katılımcıların hayırseverlik faaliyetlerinin amaç ve nedenleri çerçevesinde hayırseverliğin önemine ilişkin tema ve kod frekans tablosu

Tema	Alt tema	Kod	Frekans (f)
Hayırseverlik Faaliyetlerinin Amaç ve Nedenleri	Manevi ve Ruhsal Motivasyon	Mazideki zorlu yaşamı hatırlamak	2
		Büyükler adına hayır yapma	1
		İsim yaşatma arzusu	2
		Manevi huzur ve mutluluk hissetme	5
		Manevi değerlere önem verme	1
		Yapılan eserle gurur duyma	2
		Başkalarının hayatlarına dokunma isteği	2
		Paylaşmanın önemine inanma	3
		Ülkeye vefa borcunu ödeme	3
	Kültürel Değerler ve Gelecek Perspektifi	HSF’nin yaygınlaşmasını isteme	2
		Geleceğe ve nesillere yatırım yapma	4
		Eğitimi öncelikli görme	1
		HSF’nin her alanda yapılması gerektiğine inanma	1
		HSF’nin reklam amaçlı yapılmaması gerektiğini düşünme	3
		Aile geleneğini devam ettirme	2
		Çeşitli alanlarda HSF’ne katılım sağlama	3
		HSF’ni bir misyon olarak benimseme	1
		Hayır yapmayı dini bir gereklilik olarak görme	4
	Ekonomik Katkılar ve İmkânlar	Devletin imkânlarının yetersiz olduğunu düşünme	1
		Kendi imkânlarına göre hayırseverlik faaliyetlerine katılma	3
		Yerel ticarete dolaylı destek sağlama	1
		İstihdama katkı sağlama	1

*HSF: Hayırseverlik faaliyetleri

Hayırseverliğin önemine ilişkin olarak K10 “Ama ben bu konuda reklam yapmayı ve yapılmasını sevmiyorum. Benim yardım olarak nereye ne harcadığımı bir ben bir Allah bilir.” şeklinde cevap vermiştir.

K11 ise “Eşim ve benim için hayırseverlik hayatımızda çok önemli bir noktada oldu her zaman. Eşim hayatının odak noktası haline getirmişti bu faaliyetleri. Cami, okul, sağlık ocağı, yapımı

ve yardım faaliyetlerine sürekli katılırdı. İnsanlara destek olmayı çok severdi.” cevabını vermiştir.

K7 de “Ailem için de önemli bir konu hayırsever olmak.” şeklinde ifade etmiştir. K4 ise “Bence hayırseverlik çok önemli ve imkânı olan herkesin imkânı ölçüsünde katılması gereken bir faaliyettir “cevabını vermiştir.

K6 da “Babam da 3. Sınıfa kadar okuyabilmiş okuldan ayrılmak durumunda kalmış. Eğitime, okumaya, yazmaya ayrıca o da önem verirdi” cevabını vermiştir.

K7 de “Okul olur, cami olur, sağlık ocağı olur. Eksik olarak gördüklerimden olarak bunları söyleyebilirim.” şeklinde ifade etmiştir.

K11 ise “Eşim ve benim için hayırseverlik hayatımızda çok önemli bir noktada oldu her zaman. Eşim hayatının odak noktası haline getirmişti bu faaliyetleri. Cami, okul, sağlık ocağı, yapımı ve yardım faaliyetlerine sürekli katılırdı. İnsanlara destek olmayı çok severdi” cevabını vermiştir.

K5 hayırseverliğin önemine ilişkin olarak “Hayırseverlik dinimizce olması gerektir.” ifadesini kullanmıştır.

Hayırseverliğin önemine ilişkin olarak K8 “Hayatımın merkezi noktasında gördüğüm hayırseverliğe pek çok noktada imkânımız elverdikçe yer veriyorum. Öğrenci okutuyoruz, burslar veriyoruz. Yurt içi ve yurt dışında hayır kurumları yapıyoruz. Üzerimize düşen şekilde Allah’ın rızasını kazanmak için imkânımız olan her yerde yer vermeye çalışıyoruz.” şeklinde cevap vermiştir.

K10 ise “Ahirette de amel defterimiz kapanmasın istedim bu yolla. İnsanın yapacağı 3 büyük iyilik var. Birincisi, iyi evlat yetiştirmek, 2.si imanlı olmak ve 3.sü varlıklı olmak. Varlık ile evlat ancak kabre kadar sizle gelir. İman ise senle kalır. Diğerleri geri döner. Eski yazı bildiğim için dinle alakalı okumalarım da olur. Dini yönden önemli olduğunu düşünüyorum.” cevabını vermiştir.

“Ekonomik Katkılar ve İmkânlar” teması altında katılımcıların sırasıyla “imkâna göre katılım” (3), “devlet imkânlarının yetersizliği” (1) ve “yerel ticarete dolaylı destek” (1), “istihdama katkı” (1), kodlarına değindikleri anlaşılmaktadır.

K4 hayırseverliğin önemine ilişkin olarak “Bence hayırseverlik çok önemli ve imkân olan herkesin imkânı ölçüsünde katılması gereken bir faaliyettir.” ifadesini kullanmıştır.

Hayırseverliğin önemine ilişkin olarak K2 “Devletimiz elinden geleni elbette ki yapmaktadır. Ancak nüfus ve benzeri durumlardan dolayı bazı noktalarda eksiklikler görmekteyiz. Biz bunun eksikliğini fark ettik. Hayırseverlik bu noktadaki eksiklikleri biraz da olsa kapatmak açısından çok önemlidir.” şeklinde cevap vermiştir.

K9 ise “Örneğin okulumuz Sivasslı Dursun Yalım Fen Lisesi öğrencilerinin yarısına yakını Uşak il merkezinden gelip gitmektedir. Bu yüzden ilçede faaliyet gösteren minibüs ve otobüslerimiz hareketlilik kazanmaktadır. Uşaktan ilçeye her gün en az 5-6 servis gelmektedir. Bu süreçte de o sektördeki vatandaşların da ekme parası kazanmasına da vesile olmaktadır. Aynı şekilde ilçede yaşayan esnaflarımızdan berberler, ayakkabıcılar, tuhafiyeler, lokanta, restoran, kırtasiye vb’nin bu okulumuza gelen öğrencilerimiz ve ailelerimiz sayesinde kazançlarının artması adına da dolaylı bir destek olmuş olmaktadır.” cevabını vermiştir.

Katılımcıların hayırseverliğin amaç ve önemine ilişkin olarak katılımlarından manevi huzur ve mutluluk duyduklarını ifade ettikleri anlaşılmıştır. Geleceğe ve yeni nesillere güzel bir gelecek mirası bırakma anlamında bu faaliyetleri önemli gördükleri anlaşılmaktadır. Katılımcılar faaliyetlerin reklam aracı olmaması gerektiğini düşünmektedir. Ülkelerine olan vefa borcunun karşılığını verebilmek ve paylaşma duygularının önemini ifade ettikleri görülmektedir. Katılımcıların bu faaliyetlere katılmalarında dini sebeplerin de etkili olduğu anlaşılmaktadır. Yine katılımcıların hayırseverlik faaliyetleri aracılığı ile isim yaşatma arzusunu değerli gördükleri söylenebilir. Araştırmaya katılanların duygusal ve kültürel sebepler bağlamında hayırseverliğin önemini ifade ettikleri söylenebilir. Katılımcıların “Yardımlarınızı eğitim kurumlarına yönelik planlamanızın sebebi nedir?” sorusuna verdikleri yanıtlar üç tema altında toplanmıştır. Bunlar; “Kültürel Nedenler”, “Duygusal Nedenler”, “Ekonomik Nedenler” temalarıdır. Katılımcıların görüşlerine yönelik kodlar ve temalar kodlu bölüm temelli frekans tablosu bölüm devamında verilmiştir.

Tablo 4’e göre, katılımcıların eğitim kurumlarına yardımda bulunmalarına ilişkin nedenler ele alınmaktadır. Görüşmeler neticesinde oluşturulan temalardan katılımcılar sırasıyla “Kültürel nedenler” (39), “Duygusal nedenler” (17) ve “Ekonomik nedenler” (10) temalarındaki kodlara değinmişlerdir. “Kültürel Nedenler” teması altında katılımcıların “eğitimi öncelikli ve değerli görme” (13), “geleceğe ve nesillere yatırım” (4) ve “eğitimci aileden gelmek” (3), “eğitim siteminin revizesi gerek” (3) kodlarına değindikleri anlaşılmaktadır.

K1 “Genellikle kamuoyunda hayırseverlik faaliyeti olarak ya okul ya da cami yapımı vardır. Bizler de inançlı insanlarız. İbadetin evde de yapılabileceğini düşünüyorum. Her yerde ibadet yapılabilir. Ama eğitim öğretim her yerde yapılamaz. Öyle bir ayrıcalığı vardır. Eğitim için özel bir alan ve uygun şartlar gereklidir. Bu yüzden eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerine katılmayı daha fazla istedik.” ifadesini kullanmıştır.

K5 ise “Buradaki belki kalbimizde yatan his gelecek nesillerde başarılı öğrencilerin, yeğenimizin istediği gibi, yetişmesine şahitlik etmek, yardım etmek olarak görülebilir.” şeklinde cevap vermiştir.

K9 ise “2010 yılında rahmetli babamı bir trafik kazasında kaybettim kendisi emekli bir fen bilgisi öğretmeni idi. Ben eğitimci bir ailenin bireyiyim. Kardeşim, amcalarım, halalarım hepsi öğretmendir. Babam ve annem de öğretmen olduğu için, babamın da branşı Fen bilgisi olmasından dolayı bir Fen Lisesi yapmayı istedim.” cevabını vermiştir.

K8 de Türkiye’de en büyük eksiklik eğitim ve eğitimin kalitesi aslında.” şeklinde ifade etmiştir. K8 “Okulumuza desteğimiz hala devam ediyor. Hedefim okul ve çevresini camisi, yurdu vb ile külliye haline getirmek. Dört dörtlük eğitim veren bir okul oluşturmak ve buradan mezun olan bir yerlere gelen ve ülkemize, dinimize milletimize faydalı olacak insanlar yetişmesine vesile olmak istiyorum.” ifadesini kullanmıştır.”

Duygusal Nedenler” teması altında katılımcıların “isim yaşatma arzusu” (4), “mazideki zorlu yaşam” (4) ve “eserle gurur duymak” (3) kodlarına değindikleri anlaşılmaktadır.

K4 “Hepimiz bu dünyada geçiciyiz. Ama bu vesile ile isim yaşatmak çok önemli. Allah herkese nasip etsin. Babam sağlığında yaptı ve babam vefat etmeden 3-4 ay önce okulumuz açıldı. Kendisi de gördü.” ifadesini kullanmıştır.

Tablo 4

Katılımcıların eğitim kurumlarına yardımda bulunma nedenlerine ilişkin tema ve kod frekans tablosu

Tema	Alt tema	Kod	Frekans (f)
Neden Eğitim Kurumları	Duygusal nedenler	İsim yaşatma arzusu taşıma	4
		Geçmişteki zorlu yaşam koşullarını hatırlama	4
		Yapılan eserle gurur duyma	3
		Ülkeye vefa borcunu ödeme isteği	2
		Manevi huzur ve mutluluk hissetme	2
		Manevi ve insani değerlere önem verme	1
		Çocuk sahibi olmama durumunun etkisi	1
	Kültürel nedenler	Eğitimi öncelikli ve değerli görme	13
		Geleceğe ve nesillere yatırım yapma isteği	4
		Eğitimci bir aileden gelme	3
		Eğitim sisteminin revize edilmesi gerektiğine inanma	3
		Dini eğitimi önemli görme	3
		Çeşitli alanlarda HSF’ne katılma	2
		Gelişmiş ülkeleri örnek alma	2
		Kadın/anne eğitiminin önemine inanma	1
		Kamu ve yerel yönetimin teşvikinin önemine inanma	1
		HSF’nin her alanda değerli olduğuna inanma	1
		HSF’nin yaygınlaşmasını isteme	1
		Eğitim kaynaklı toplumsal sorunların farkına varma	1
		HSF’ni bir misyon olarak benimseme	1
		Aile geleneğini devam ettirme	1
		Dini eğitimi yetersiz bulma	1
		Hayır yapmayı dini bir gereklilik olarak görme	1
	Ekonomik nedenler	Fiziki şartlar yetersiz olduğunu düşünme	4
		Fırsat eşitliği eksikliğini farketme	1
		Bölgesel tanıtıma katkı sağlama	1
		Vergi kampanyalarından yararlanma	1
		İmkânlara göre HSF’ne katılma	1
		Devlet imkânlarının yetersiz olduğunu düşünme	1
		HSF’nin istihdama katkı sağladığına inanma	1

*HSF: Hayırseverlik faaliyetler

K11 ise “Eşim babasını 3 yaşında iken kaybetmiş. Zor şartlarda büyümüş. Zor zamanlardan gelmiş. Kütahya’ya yatılı okumaya gitmiş ama babası ve arkasında yeterli desteği olmadığı için bırakıp gelmek zorunda kalmış. Okuyanı çok severdi. Okuyan çocuklara yardım etmeyi severdi. Yurt dışına olmasak belki yapamazdık. Şükürler olsun. İnsanlara, devletimize, milletimize yardımlarımız oldu bu anlamda.” şeklinde cevap vermiştir.

K10 ise “Bundan gurur duyuyorum.” cevabını vermiştir.” Ekonomik Nedenler” teması altında katılımcıların “fiziki şartlar yetersiz” (4) koduna değindikleri anlaşılmaktadır.

K7 “Okul ve eğitim imkânlarının ilimiz Uşak’ta az olması, yetersiz olması, sınıfların 40,50 öğrenci ile dolup yetersi kaldığını

görmemiz bizi bu faaliyeti eğitim alanında yapmaya yönlendirdi. Bir de okul ne kadar çok olursa, eğitime o kadar önem verilir. Eğitim şartları, eğitim seviye ve kalitesi artar. 40 dk derste 40 öğrenci olduğunu düşünelim öğrenci başına 1 dk düşer. O sınıftaki öğretmen ne öğretebilir bu şartlarda, nasıl öğretebilir, ne yapabilir. Sonra bu şartlarda o öğrencileri nasıl yetiştirip ülkenize, vatanımıza, milletinize nasıl faydalı olacak.” ifadesini kullanmıştır. K3 ise “Özel okulların hayata geçmesi ve yaygınlaşması ile devlet okullarının imkânları geride kaldı.” şeklinde cevap vermiştir. Katılımcıların yardımları eğitim kurumlarına yönelik planlamalarının nedenlerine ilişkin olarak ifadelerinde eğitimi toplumsal, kültürel ve ekonomik kalkınma açısından önemli ve öncelikli olarak

gördükleri anlaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların bu alandaki faaliyetleri geleceğe ve yeni nesillere yatırım olarak gördükleri söylenebilir. Katılımcıların kendi geçmiş yaşantılarında tecrübe ettikleri zorlu sosyo-ekonomik şartların da katılımcıları eğitim alanındaki hayırseverlik faaliyetlerine yönlendirmelerinde etkili olduğunu ifade etmek mümkündür. Katılımcılardan bazıları eğitim ve eğitim süreçlerindeki fiziki şartları yetersiz bulduklarını bu yüzden bu faaliyetlere katılmak istediklerini ifade etmiştir. Araştırmaya katılanların kültürel, duygusal ve ekonomik sebepler doğrultusunda eğitim hayırseverliğini seçtikleri söylenebilir. Görüşmenin son bölümünde katılımcılara hayırseverliğin gelişimi ile ilgili beklentilerine ilişkin

eklemek istedikleri bir şey olup olmadığı sorulmuştur. Katılımcıların “Bunların dışında eklemek istedikleriniz nelerdir?” sorusuna verdikleri yanıtlar dört tema altında toplanmıştır. Bunlar; sırasıyla “Hayırseverlikte Toplumsal Katkı ve Motivasyon”, “Hayırseverlik Faaliyetlerinde İlerleme ve Beklentiler”, “Hayırseverlik Faaliyetlerinde Toplumsal Farkındalık ve İyileştirme Talepleri” temalarıdır. Katılımcıların görüşlerine yönelik kodlar ve temalar kodlu bölüm temelli frekans tablosu bölüm devamında verilmiştir.

Tablo 5

Katılımcıların hayırseverliğin gelişimi ve beklentilerine ilişkin ilişkin tema ve kod frekans tablosu

Tema	Alt tema	Kod	Frekans (f)
Hayırseverlikte Gelişim ve Beklentiler	Hayırseverlikte Toplumsal Katkı ve Motivasyon	Yapılan eserle gurur duyma	2
		Manevi değerlere önem verme	1
		İsim yaşatma arzusuna sahip olma	1
		Geçmişteki zorlu yaşam koşullarını hatırlama	1
		Ülkeye vefa borcunu ödeme isteği	1
		Manevi huzur ve mutluluk hissetme	1
	Hayırseverlik Faaliyetlerinde İlerleme ve Beklentiler	HSF'nin yaygınlaşmasını isteme	4
		Geleceğe ve nesillere yatırım yapma	1
		Eğitim sisteminin revize edilmesi gerektiğine inanma	1
		Gelişmiş ülkeleri örnek alma	1
		Hayırsever bir millet olduğunu düşünme	1
		HSF'nin önemli ve gerekli olduğuna inanma	1
		HSF'nin reklam amaçlı yapılmaması gerektiğini düşünme	1
		Herkesin bir şekilde hayırseverlik yapabileceğine inanma	1
		Eğitimi önemli ve öncelikli görme	1
		Hayırseverliği dini bir gereklilik olarak görme	1
	Hayırseverlik Faaliyetlerinde Toplumsal Farkındalık ve İyileştirme Talepleri	HSF'nin teşvik edilmesi gerektiğine inanma	2
		Vergi kampanyalarına katılım sağlama	1
		HSF'ni yetersiz bulma	1
		Her şeyi devletten beklememek gerektiğini düşünme	1
		İmkânlara göre HSF'ne katılma	1
		HSF'nin eksik olan alanlarda yapılması gerektiğini düşünme	1
		Bölgesel tanıtıma katkı sağlama	1

*HSF: Hayırseverlik faaliyetleri

Tablo 5'e göre hayırseverlerin görüşlerine ilişkin oluşturulan Hayırseverlikte Toplumsal Katkı ve Motivasyon, Hayırseverlik Faaliyetlerinde İlerleme ve Beklentiler ve Hayırseverlik Faaliyetlerinde Toplumsal Farkındalık ve İyileştirme Talepleri temalarındaki kodlar ve verilen cevap frekansları incelendiğinde; Katılımcıların “Hayırseverlik Faaliyetlerinde İlerleme ve Beklentiler” teması altındaki kodlardan “HSF yaygınlaşması arzusu” koduna değindikleri anlaşılmaktadır.” Hayırseverlik Faaliyetlerinde Toplumsal Farkındalık ve İyileştirme Talepleri” teması altındaki kodlardan “HSF teşvik edilmeli” ve bu kodla bağlantılı olarak “HSF yetersiz bulma” kodlarına değinilmiştir. Katılımcılar “Hayırseverlikte Toplumsal Katkı ve Motivasyon” teması altındaki kodlardan “eserle gurur duymak” koduna değinmiştir. Buna göre katılımcıların hayırseverlik

faaliyetlerinin yaygınlaşmasını ve diğer şartları müsait durumda olan insanların da bu faaliyetlerde yer almalarını istedikleri görülmüştür. Katılımcıların hayırseverlik faaliyetlerini yetersiz buldukları ve bu konuda gerekli toplumsal teşvikin devlet kanallarınca oluşturulmasını talep ettikleri anlaşılmıştır. Araştırmada yer alan katılımcılar dini sebeplerden bu faaliyetlere katılımı gerekli gördükleri ve hayata geçirdikleri eserleri ile gurur ve mutluluk duydukları görülmüştür.

4. Tartışma

Bu araştırma, eğitim alanında hayırseverlik faaliyetlerine katılan bireylerin hayırseverliğe yükledikleri anlamı anlamayı, hangi tür faaliyetlere yöneldiklerini belirlemeyi ve bu davranışlarını sürdüren etkenleri incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmaya katılan hayırseverler

hayırseverliğin ülkeye olan bir vefa borcu, paylaşmak ve manevi huzur ve mutluluk duygusu olduğu düşüncesine sahiptirler. Hayırseverler bu ülkede yaşayıp, elde ettikleri imkânlar sayesinde refah seviyelerini yükselttiklerini ve toplumda bir yere geldiklerini ifade etmektedir. Bunun da kendilerinde bir vefa ve minnet borcu oluşturduğunu bu yüzden hayırseverlik kavramının kendilerinde bu duyguları çağrıştırdığını ifade etmektedir. Katılımcılar toplumsal yaşam içinde paylaşmayı önemli gördüklerini belirtirken bu yüzden hem ihtiyaç sahibi diğer insanlarla hem de devlet kurumunun yetişmekte eksik kaldığını düşündükleri alanlarda kazanımlarını paylaşmayı hayırseverliğin kendilerinde oluşan karşılığı olarak ifade etmektedirler. Çalışmamızda yer alan katılımcılar hayırseverliğin kendileri için manevi huzur, iç ferahlığı ve içsel bir mutluluk oluşturduğunu ifade etmişlerdir. Arslan (2015) tarafından hayırsever kişilerin özellikleri üzerine yapılan araştırmada, Kaya ve Çelik (2022) tarafından eğitim ve din hizmetlerine hayırsever katkısı üzerine yapılan araştırmada, Topcu (2019) tarafından Hristiyanlıkta hayırseverlik anlayışı üzerine yapılan araştırmada benzer sonuçlar bulunmuşlardır. Bu araştırmaların yapılan araştırmadan farkı, yöntem ve doğrudan eğitim hayırseverlerinin görüşlerinin alındığı araştırmalar olmamalarıdır. Araştırmada hayırseverler, hayırseverliğin amaç ve nedenleri çerçevesinde önemine ilişkin manevi açıdan kendileri için huzur ve mutluluk kaynağı olduğunu ifade etmişlerdir. Hayırseverliğin ülkeleri ve yaşadıkları topluma duydukları manevi anlamdaki borçlarını ödemek açısından önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu anlamda varlıklarının başka insanlarla paylaşmanın çok önemli olduğunu belirtmişlerdir. Yine hayırseverlerin çoğunluğunun bu faaliyetleri gelecek nesillerin iyi bir şekilde yetişmesi adına bir yatırım olması açısından önemli gördüklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan hayırseverlerin bu faaliyetlerin reklam aracı olarak görülmemesinin önemi üzerinde durmuşlardır. Araştırmaya katılan hayırseverler imkânları ölçüsünde diğer insanların da bu faaliyetlere katılmasının önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Hayırseverler hayırseverliği dinî açıdan da gerekli ve önemli olduğunu belirtmiştir. Eğitim ve dini hayırseverlik üzerine Kaya ve Çelik (2022) tarafından yapılan çalışma, araştırmamızın bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Bu araştırma bahsedilen araştırmanın sonuçlarını destekler nitelikte bulgular ortaya koymuştur. Göksu ve Arslan (2019) tarafından hayırseverliğin eğitime katkısına ilişkin yapılan çalışma da araştırmamız ile benzer sonuçlar içermektedir. İlgili çalışmada benzer şekilde hayırseverlerin gelecek nesillerin daha iyi yetişmesi düşüncesi ile bu faaliyetlere yoğun bir şekilde katıldıkları belirtilmektedir. Hayırseverlerin bu tarz faaliyetlere istekle ve yoğunlukla katılması içsel bir motivasyon kaynağı, manevi bir huzur ve mutluluk duygusunun çalışmamızda da ifade etikleri gibi yoğun olmasından kaynaklı olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılan hayırseverlere göre eğitim toplumun tesisi için, donanımlı bireyler ve sağlam bir gelecek oluşturabilmek

için öncelikli, değerli ve çok önemlidir. Araştırmada yer alan katılımcılar yardımlarını eğitim alanında yapmalarında okullardaki kalabalık sınıf ortamları, yetersiz fiziki şartlar ve diğer benzer eksikliklerin etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcılardan bazıları eğitim sistemini yeterli görmediklerini ve değişmesi gerektiğini belirtmiştir. Katılımcıların eğitim alanında yapılan hayırseverlik faaliyetlerini gelecek nesillerin istenilen özelliklerde, iyi bir şekilde yetişmesi için bir yatırım olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Eğitim alanındaki hayırseverlik faaliyetlerinde yer alan katılımcılar için gerek kendi gerekse aile üyelerinin isimlerinin okullarda yaşatılmasının önemli ve değerli olduğu görülmüştür. Katılımcılardan bazılarının eğitimci bir aileden gelmesi veya diğer yakınlarının eğitimci olmasının bu alandaki faaliyetlere katılmalarında etkili olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca katılımcıların yine geçmiş yıllarda yaşadıkları gerek sosyo-ekonomik alanda gerekse eğitime erişim imkânları anlamında zorlukların bu faaliyetlere yönelmelerinde etkili olduğu görülmüştür. Eğitim alanında yapılan faaliyetler aracılığıyla yapılan hizmet ve eserler ile katılımcılar gurur ve mutluluk duyduklarını belirtmişlerdir. Katılımcılardan bazıları da dinî eğitimi önemli gördüklerini ve bu alanda katkıda bulunduklarını belirtmişlerdir. Eroğlu (2020) tarafından Türkiye’de hayırseverlik kültürü ile ilgili yapılan araştırmada bu faaliyetlere katılma nedenleri olarak dini inanç, tutum, empati duygusu, huzur ve mutluluk psikolojisine ulaşmak, sosyal sorumluluk ve adalet, dayanışma ve yardımlaşma gibi unsurlar öne çıkmaktadır. Bu araştırma bulguları, genel anlamda araştırmamızla benzerdir. Tu ve diğerlerinin (2019) çalışması, eğitim hayırseverliğinin dezavantajlı gruplar üzerindeki etkilerine ilişkin önemli bulgular sunmaktadır. Bu çalışmada, Çin’de uygulanan iyi tasarlanmış bir eğitim hayırseverlik programının, gelir eşitsizliğini azaltma ve nesiller arası eşitsizliği hafifletme potansiyeline sahip olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca bu tür programların, imkânları sınırlı çocukların beşerî sermaye birikimini artırarak toplumsal refaha katkı sağladığı ifade edilmiştir. Araştırmamızda elde edilen bulgular da benzer şekilde, hayırseverlerin eğitim alanındaki faaliyetlere katılmalarının, nesillerin geleceğe hazırlanmasına yönelik bir temenni ile ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, Tu ve diğerlerinin (2019) çalışmasında ifade edilen eğitim hayırseverliğinin toplumsal refah ve eşitsizlikleri azaltma üzerindeki olumlu etkileri bu araştırmanın bulgularıyla örtüşmektedir. Arslan (2015) tarafından yapılan araştırmada hayırseverlerin eğitimle ilgili faaliyetlere daha fazla katılma sebebi bireysel ve ailesel olması kadar, eğitimin toplumun gelişmesini doğrudan etkilediğine inanmaları olarak bulunması bu araştırma bulguları ile örtüşmektedir. Göksu ve Arslan (2019) tarafından yapılan eğitim alanında gerçekleştirilen hayırseverlerin eğitime katkısına ilişkin araştırma bulguları da araştırmamız ile benzerdir. Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Nitel yöntemler,

bulguların derinlemesine incelenmesine olanak tanısa da daha geniş ve çeşitli bir katılımcı grubunun eksikliği, sonuçların farklı bağlamlarda yorumlanabilirliğini sınırlandırmıştır. Daha kapsamlı bir örneklem, elde edilen bulguların genelleştirilebilirliğini artırarak araştırmanın farklı toplumsal ve kültürel bağlamlara uyarlanmasını kolaylaştırabilirdi. Bunun yanı sıra, hayırseverlik gibi çok yönlü bir konunun ele alınmasında yalnızca nitel yöntemlere dayanılmış olması bir diğer metodolojik sınırlılık olarak değerlendirilebilir. Nicel yöntemlerin araştırmaya dahil edilmesi daha sağlam ve kapsamlı analizlerin yapılmasına olanak sağlayarak bulguların derinliğini ve doğruluğunu artırabilirdi. Gelecekte yapılacak çalışmalar için bazı öneriler sunulabilir. Daha geniş bir katılımcı grubunun ve farklı sosyoekonomik arka planlardan gelen bireylerin dahil edilmesi, sonuçların daha geniş bir bağlamda yorumlanmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca, farklı bölgelerde ve topluluklarda benzer çalışmalar yapılması hayırseverlik olgusunun çeşitli kültürel ve sosyal dinamikler üzerindeki etkilerinin daha iyi anlaşılmasını mümkün kılacaktır. Nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı karma yöntem yaklaşımlarının benimsenmesi, hayırseverlik faaliyetlerinin daha derinlemesine analiz edilmesine olanak sağlayarak bu tür çalışmaların hem akademik hem de uygulamaya yönelik katkısını artıracaktır. Bu tür araştırmalar, hayırseverlik faaliyetlerinin teşvik edilmesine yönelik daha kapsamlı ve etkin stratejilerin geliştirilmesine rehberlik edecektir. Hayırseverlik faaliyetlerinin teşvik edilmesi ve yaygınlaştırılması katılımcıların ortak görüşüdür. Bu bağlamda İl Millî Eğitim Müdürlükleri başta olmak üzere Belediyeler ve diğer yetkili kurumlar bu faaliyetleri teşvik edici, yol gösterici adımları yaygınlaştırabilirler. Bu konudaki motivasyonu sağlayıcı reklam ve tanıtım programları hazırlanabilir. Araştırmacılar başka şehirler özelinde benzer çalışmalar yapabilir. Hayırseverler ile yapılan araştırmalar, resimlerinin ve hayat hikâyelerinin de yer aldığı yazılı ve basılı yayınlar hâline getirilebilir. Eğitim alanında yeni yapılacak faaliyetlerde isim verme konusunda kampanyalar düzenlenebilir. Ulusal ve uluslararası düzeyde ise eğitim hayırseverliğini teşvik eden politikalar geliştirilmeli ve hayırseverlerin katkılarının uzun vadeli etkilerini değerlendiren araştırmalar desteklenmelidir. Eğitim sistemindeki eksikliklere yapılan hayırsever katkıları daha geniş bir çerçevede ele alınarak sürdürülebilir ve etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Son olarak uluslararası iş birlikleri ve deneyim paylaşımı yoluyla, farklı ülkelerdeki başarılı eğitim hayırseverlik modelleri incelenerek bu modellerin yerel bağlamlara uyarlanması teşvik edilebilir. Araştırmamıza katılan eğitim hayırseverlerinin büyük çoğunluğu yurt dışında yaşamış ya da halen yaşayan gurbetçi vatandaşlardan oluşmaktadır. Bu konunun sebepleri üzerine detaylı çalışmalar yapılabilir. Benzer bir araştırma nicel veri toplama teknikleri ile Türkiye genelinde yapılarak Türkiye'deki eğitim hayırseverlerinin profili çıkarılabilir.

Uşak İlinde eğitim alanında yapılan hayırseverlik faaliyetleri kapsamında yaptırılan ve hayırsever isimleri taşıyan diğer okulların araştırma dışında kalması yapılan araştırmanın bir sınırlılığı olarak da düşünülebilir. Bu okulların hayırseverleri ile de farklı araştırmalar yapılabilir.

Yazar Notu : 28-30 Nisan 2023 Başkent Üniversitesi-Eyedder 16. Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur. Bu çalışma, gelecekte yapılacak araştırmalara ışık tutacak şekilde düzenlenmiştir.

Yazar Katkıları : Birinci yazar çalışmanın tasarımı ve yazımı üzerinde çalışmış, ikinci yazar veri toplama ve analiz sürecini yönetmiştir. Tüm yazarlar, çalışmanın her aşamasında aktif katkı sağlamış ve nihai metni onaylamıştır.

Finansman : Bu çalışmada finansal destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması : Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması söz konusu değildir.

Veri Erişilebilirliği : Bu çalışmada kullanılan veriler, katılımcı gizliliği ve etik kurallar gereği kamuya açık olarak paylaşılmamaktadır. Ancak, bu veriler makul talepler doğrultusunda ve etik onay çerçevesinde araştırmacılarla paylaşılabilir.

Kaynakça

- Açıkgöz, R. (2013). *Yoksullukla mücadele ve üçüncü sektör*. Argonot Yayınları.
- Akyüz, Y. (1985). *Türk eğitim tarihi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Alvaredo, F., Chancel, L., Piketty, T., Saez, E., & Zucman, G. (Eds.). (2018). *World inequality report 2018*. Harvard University Press.
- Arslan, E. (2015). *Bireysel hayırseverlik: Antalya ilinde hayırsever kişilerin özellikleri üzerine bir araştırma* [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi]. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aytaç, Ö. ve Eroğlu, G. (2020). Hayırseverliğin değişen yüzü ve zenginlik: Geleneksel hayırseverlikten stratejik/kurumsal hayırseverliğe. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 1-15.
- Bozan, M. (2016). Bir yumuşak güç: Hayırseverlik. *Bartın Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(14), 407-426.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Beeston, E., & Breeze, B. (2023). Disciplining generosity. *Stanford Social Innovation Review*. <https://doi.org/10.48558/9KY0-PV13>
- Caplan, B. (2001). Rational irrationality and the microfoundations of political failure. *Public Choice*, 107(3), 311-331.
- Sulek, M. (2023). Charity, defined in comparative, cross-cultural perspective. In H. K. Anheier, S. Toepler, & R. List (Eds.), *International encyclopedia of civil society* (pp. 1-10). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-99675-2_9528-1
- Cicioğlu, H. (1982). *Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk ve ortaöğretim: Tarihi gelişimi* (Vol. 334). Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (Çev. M. Bütün & S. B. Demir). Siyasal Kitabevi.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2016). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage Publications.
- Cubberley, E. (2004). *Eğitim tarihi II*. Yeryüzü Yayınevi.
- DiCicco-Bloom, B., & Crabtree, B. F. (2006). The qualitative research interview. *Medical Education*, 40(4), 314-321. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2006.02418.x>
- Dünya Eşitsizlik Laboratuvarı. (2023). *Climate Inequality Report 2023*. Erişim adresi: <https://wid.world/document/climate-inequality-report-2023/>
- Eikenberry, A. M., & Breeze, B. (2018). Growing philanthropy through giving circles: Collective giving and the logic of charity. *Social Policy and Society*, 17(3), 349-364. <https://doi.org/10.1017/S1474746417000124>
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD). (2023). *Bölgesel Görünüm Raporu 2023: Ülke İçi Bölgesel Farklılıklar Artıyor*. Erişim adresi: <https://www.oecd.org/publications/regional-outlook-2023/>
- Eroğlu, G. (2020). *Türkiye'de hayırseverlik kültürü: Zengin bağışçılar üzerine sosyolojik bir araştırma* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ersay, A. (2019). Fenomenoloji. İ. Arslan (Ed.), *Eğitimde nitel araştırma desenleri* (ss. 81-138) içinde. Anı Yayıncılık.
- Etymology of philanthropy. (n.d.). *Online Etymology Dictionary*. <https://www.etymonline.com/word/philanthropy>
- Fontenot, K., Semega, J. & Kollar, M. (2018). Income and poverty in the United States: 2017. *Current Population Reports*, 60, 263.
- Frances, B. (2016). The irrationality of religious belief. *Think*, 15(42), 15-33. <https://doi.org/10.1017/S1477175615000196>
- Galle, B. (2010). Keep charity charitable. *Texas Law Review*, 88(6), 1367-1399.
- Göksu, M. ve Arslan, B. (2019). Hayırseverlerin eğitime katkısı: Kayseri ili örneği. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 0(0), 499-514. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat4001>
- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field Methods*, 18(1), 59-82. <https://doi.org/10.1177/1525822X05279903>
- Guest, G., MacQueen, K. M., & Namey, E. E. (2012). *Applied thematic analysis*. Sage Publications.
- Himmetoğlu, B., Yılmaz, G., Sunar, S., Cengizoglu, S. ve Balıktay, S. (2022, Kasım 4). *Bir bakışta eğitim 2022*. TEDMEM. <https://tedmem.org/mem-notlari/degerlendirme/bir-bakista-egitim-2022>
- Janowski, A. (2020). Philanthropy and the contribution of Andrew Carnegie to corporate social responsibility. *Sustainability*, 13(1), 155-155. <https://doi.org/10.3390/su13010155>
- Kahveci, C. (2016). *Vekâlet teorisinin genel geçerliliği tartışması: Filantropi fenomeni ve kâr amacı gütmeyen organizasyonlarda kaynak sahiplerinin izleme davranışındaki farklılaşma* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaleseramik Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı. (t.y.). Hakkımızda. Erişim tarihi: 8 Aralık 2024, <https://www.ksvvakfi.org.tr/hakkinda/>
- Karakütük, K. (2001). Cumhuriyetin kuruluşundan plânlı döneme kadar eğitimin finansmanı 1923-1960. *Milli Eğitim Dergisi*, 149, 25-34.
- Kaya, Y. ve Çelik, H. İ. (2022). Konya'da eğitim ve din hizmetlerine hayırsever katkısı: Onsun ailesi örneği. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 6(1), 38-51.
- Kıral, B. (2021). Nitel araştırmada fenomenoloji deseni: Türleri ve araştırma süreci. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 92-103.
- Kıral, B. ve Arslan, P. (2022). İlkokul öğretmenlerinin aşırı koruyucu (Helikopter) velilerle ilgili deneyimleri: Bir Fenomenoloji Çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 55(3), 854-915.
- Kirk, J., & Miller, M. (1986). *Reliability and validity in qualitative research*. Sage Publications.

- Laverty, S. M. (2003). Hermeneutic phenomenology and phenomenology: A comparison of historical and methodological considerations. *International Journal of Qualitative Methods*, 2(3), 21-35. <https://doi.org/10.1177/160940690300200303>
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.
- Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage Publications.
- Merriam, S. B. (2013). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Wiley.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2022). 2023 Yılı Bütçe Raporu. https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_08/241522_52_2023_Butce_Raporu.pdf
- National Commission for the Protection of Human Subjects of Biomedical and Behavioral Research. (1978). *The Belmont report: Ethical principles and guidelines for the protection of human subjects of research* (Vol. 2). Department of Health, Education, and Welfare.
- Nisanyan, S. (n.d.). *Sadaka*. <https://www.nisanyansozluk.com/kelime/sadaka>
- Norris, E., Kochhar, K., Suphaphiphat, N., Ricka, F., & Tsounta, E. (2015). *Causes and consequences of income inequality: A global perspective*. IMF Strategy, Policy and Review Department. <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2015/sdn1513.pdf>
- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *Education at a glance 2023: OECD indicators*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/46aa654e-en>
- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). (2018). *Equity in education: Breaking down barriers to social mobility*. PISA, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264073234-en>
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *OECD 2023 Gelir Eşitsizliği Raporu*. https://www.sekeris.org.tr/content/content/835/oecd2023_geliresitsizligiraporu.pdf
- Osborne, J. (1994). Some similarities and differences among phenomenological and other methods of psychological qualitative research. *Canadian Psychology*, 35(2), 167-189. <https://doi.org/10.1037/0708-5591.35.2.167>
- Özel, Ö. F. (2019). *Türkiye’de vatandaşların sivil toplum kuruluşları ve hayırseverlik algısı: Bandırma örneği* [Yüksek lisans tezi, Yalova Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Rose, P., Beeby, J., & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 21(6), 1123-1129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1995.21061123.x>
- Saunders, B., Kitzinger, J., & Kitzinger, C. (2015). Anonymising interview data: Challenges and compromise in practice. *Qualitative Research*, 15(5), 616-632. <https://doi.org/10.1177/1468794114550439>
- Seidman, I. (2006). *Interviewing as qualitative research: A guide for researchers in education and the social sciences*. Teachers College Press.
- Singer, A. (2012). *İyilik yap denize at: Müslüman toplumlarda hayırseverlik* (A. Özdamar, Çev.). Kitap Yayınevi. (Orijinal eserin basım tarihi 2000).
- Soydan, T. (2013). Osmanlı’ dan cumhuriyet dönemine Türkiye’ de temel eğitimin gelişmesi ve finansmanı sorunu. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(8), 53-71. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/149896>
- Stiglitz, J. E. (2012). *The price of inequality*. W. W. Norton & Company.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2024). *Türk Dil Kurumu sözlükleri*. <https://sozluk.gov.tr>
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2023). *Eğitim Harcamaları İstatistikleri, 2022*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Egitim-Harcamaları-İstatistikleri-2022-49574>
- Tekeli, İ. (1985). Osmanlı İmparatorluğu’ndan günümüze eğitim kurumlarının gelişimi. *Cumhuriyet dönemi Türkiye ansiklopedisi* (Cilt 3, ss. 47-67) içinde. İletişim Yayınları.
- Topcu, M. (2019). *Hristiyanlıkta hayırseverlik anlayışı: Aziz Augustine örneği* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Tracy, S. J. (2010). Qualitative quality: Eight “big-tent” criteria for excellent qualitative research. *Qualitative Inquiry*, 16(10), 837-851. <https://doi.org/10.1177/1077800410383121>
- Tu, B., Chung Huang, C., & Sorensen, J. (2019). Effects of education philanthropy on well-being of low-income and gifted students in China. *Children and Youth Services Review*, 104, 104659. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104659>
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (1924). *Teşkilât-ı Esasiye Kanunu* (1924). Retrieved from <https://anayasa.gen.tr/1924tek-metin.htm>
- United Nations Development Programme (UNDP). (2023). 2023 *Küresel Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE)*. <https://www.undp.org/tr/turkiye/publications/2023-kuresel-cok-boyutlu-yoksulluk-endeksi-cbye>
- van Manen, M. (2016). *Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy*. Routledge.
- Volkswagen Foundation. (n.d.). *Funding initiatives*. <https://www.volkswagenstiftung.de/en/funding/funding-initiatives>
- Wellcome Trust. (n.d.). *What we do*. <https://wellcome.org/>
- World Medical Association. (2013). World Medical Association Declaration of Helsinki: Ethical principles for medical research involving human subjects. *JAMA*, 310(20), 2191-2194. <https://doi.org/10.1001/jama.2013.281053>

ENGLISH VERSION

1. Introduction

Philanthropy, which emerges as a result of the voluntary efforts of individuals and institutions, consists of activities aimed at strengthening social justice and addressing inequalities within society. According to the Turkish Language Association, philanthropy is defined as the state of being philanthropic; it encompasses benevolence, charity, and goodwill (Turkish Language Association, 2024). Examining the equivalents of philanthropy in Eastern and Western cultures provides a deeper understanding of its usage and scope in our language. In Eastern culture, the Arabic word "sadaka" and the Hebrew word "sedaka" are derived from the same root, encompassing meanings such as "right," "privilege," "donation," or "gift"; they also carry the meaning of performing good deeds or giving alms (Özel, 2019). These terms, of Aramaic origin, express concepts of sharing and righteousness within a cultural context (Sulek, 2023). In Western culture, the term "philanthropy" is derived from the Greek words "philos" (love) and "anthropos" (human), and it carries the meaning of "love for humanity" (Etymology of philanthropy, n.d.). This concept offers a broad framework that defines individuals' motivations to contribute to societal well-being. Such comparisons reveal the similarities and differences in the meanings that philanthropy carries across different geographies and cultures. Communal life, aspects such as benevolence and performing good deeds are seen as indicators of social responsibility consciousness. Helping those in need is a human obligation. Therefore, philanthropy emerges as a significant value in addressing societal needs. Helping is a universal action, independent of religious, conscientious, moral, or other motivational sources. It is observed that such activities are shaped within the framework of individuals' decisions based on a balance of benefits and costs. In the field of management science, it is stated that individuals make their decisions rationally, aiming to maximize benefits and minimize costs. In this context, it is demonstrated that individuals also strive to utilize their resources in the most effective way possible in philanthropic activities. In line with maximizing utility/benefit, individuals exhibit rational behavior by calculating the costs and benefits of any action and

ensuring that the benefit is maximized. According to social scientists, religious choices are often considered the opposite of rationality, and religion is generally viewed as irrational (Caplan, 2011; Frances, 2016). However, behaviors such as philanthropy, which involve individuals sacrificing their interests to help others, can conflict with the maximization of self-interest and selfish behavior. The understanding of philanthropy/donorship found in different religions challenges rational choice theory by reflecting individuals' tendency to make sacrifices for others (Özel, 2019). According to Galle (2010), although philanthropy often appears as an individual choice, a sense of belonging and passion emerge as common emotional elements among philanthropists. Philanthropy, a concept overlapping with the term "hayırseverlik" (charity), is an effort designed for creating long-term and carefully planned impacts as a result of a conscious decision. Philanthropy, which supports societal development, positively affects individuals' spiritual worlds. The term "warm glow effect" is used in this context and refers to the sense of spiritual satisfaction a person experiences after making donations or helping others. This effect is a term used for selfless acts of giving and frequently appears in empirical research (Kahveci, 2016). The primary goal of this universal action is to achieve social justice. For social justice to be realized, philanthropy is a duty that falls upon every individual, every community, and every nation (Aytaç & Eroğlu, 2020). In this framework, segments of society with higher levels of prosperity contribute to other individuals, as well as state institutions and services, through philanthropic activities. Today's philanthropic practices are carried out with an institutional approach based on specific plans and projects, aiming to provide more permanent solutions to various problems arising from the growing global population. Strategic and institutional philanthropy allows donations to be used more broadly, quickly, and effectively. A significant portion of such institutional philanthropic initiatives is supported by the private foundations of wealthy families. This is an indicator of the interest of wealthy individuals in philanthropy. The economic contributions of the wealthy significantly contribute to the growth of the donation economy and play an effective role in addressing societal, economic, and

environmental issues (Aytaç & Eroğlu, 2020). When examining individual philanthropic activities, how people should use their material resources is often tied to their belief systems. Different belief systems offer various principles regarding the use or preservation of wealth. Some belief systems may prohibit the accumulation of wealth while encouraging donations. Others may emphasize that the wealthy are responsible for alleviating the hardships of those in need. Based on belief systems, the partial or complete transfer of personal wealth for the benefit of others or society is considered a praiseworthy behavior. For example, some pagan beliefs hold that objects should be given to others to prevent their owners from harming them (Singer, 2012). Philanthropy is not limited to those with material wealth. While it involves meeting material needs, philanthropy is not solely a material phenomenon. Beyond production, goods, and services, it also encompasses education and healthcare. Philanthropy includes not only the material aspects of economic activity but also spiritual values such as knowledge, care, and love. Additionally, activities such as organizing planned aid and raising awareness can also be considered within the scope of philanthropy (Bozan, 2016). The understanding of mutual aid, a fundamental characteristic of the Turkish people, along with values such as kindness and goodwill, has been passed down from past to present as a cultural heritage that aligns with the concept of philanthropy. These characteristics allow philanthropic activities to take root in the social structure and enable the culture of benevolence to be sustained across generations (Göksu & Arslan, 2019). Over time, helping those in need by the state, other institutions, and individuals has emerged as a cultural reflection throughout history. Today, general philanthropic activities, encountered in various forms of behavior and participation in community life, are carried out particularly by economically powerful individuals and organizations. At the same time, philanthropic activities can also be seen as an expression of helping those in need and a sense of social responsibility (Aytaç & Eroğlu, 2020). Throughout history, the responsibility for welfare and mutual aid has been shared in different ways among individuals, families, nations, and communities. However, today, philanthropy carries a broader and more comprehensive meaning. This universal concept of "giving," which we can describe as generosity, compassion, kindness, or general aid, can be seen as an inseparable component of every society and culture (Singer, 2012). In recent years, rapid societal, cultural, and economic transformations have significantly widened the gap between wealth and poverty across societies, a trend that continues to escalate. These developments have underscored the necessity of philanthropic activities, rendering such initiatives increasingly vital. Consequently, philanthropy has gained greater prominence in contemporary discourse. While the affluent segments of society benefit from new opportunities and enhanced economic prosperity, disadvantaged groups face substantial barriers to accessing fundamental needs

such as education, healthcare, and social services (Norris et al., 2015; Stiglitz, 2012). The transition from the 19th to the 20th century, marked by the expansion of capitalism, witnessed a sharp rise in global income inequality, the widespread adoption of the liberal economic model, and the advancement of the global financial system, all of which contributed to the accumulation of wealth among elite groups. Reports from international organizations indicate that the current era is characterized by increasing poverty and a deepening divide between affluent and disadvantaged populations (Aytaç & Eroğlu, 2020).

Poverty and inequality remain among the most pressing global issues, continuing to pose significant challenges worldwide. According to the World Inequality Report 2018, approximately 2.5 billion of the world's 6.6 billion people live under conditions of poverty (Alvaredo et al., 2018). This report focuses on global income inequality trends, comparing inequality levels across regions. For instance, while the wealthiest 10% of the population in Europe holds less than 40% of national income, the top 10% in the Middle East controls approximately 65% of total income (Alvaredo et al., 2018). However, rather than emphasizing disparities between countries, the report primarily examines inequality trends within individual nations and does not specify the number of individuals living below the poverty line. A more recent source, the 2023 Global Multidimensional Poverty Index (MPI), highlights the necessity of assessing poverty through a multidimensional perspective. The index reveals that 18% of the 6.1 billion people living in 110 developing countries—approximately 1.1 billion individuals—experience multidimensional poverty. This analysis provides a more comprehensive framework for understanding poverty by considering various factors such as health, education, and living standards (United Nations Development Programme [UNDP], 2023).

Similarly, the OECD 2023 Income Inequality Report draws attention to the rising income disparity among member countries, emphasizing that the economic vulnerability of low-income households has become more pronounced in the post-pandemic era (Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD], 2023). This indicates that addressing global income inequality and poverty is becoming increasingly complex. Furthermore, the 2023 Climate Inequality Report evaluates the impact of climate change on global inequality, asserting that low- and middle-income countries are disproportionately affected by this crisis. According to the report, individuals in these countries face escalating environmental and economic challenges (World Inequality Lab, 2023). These reports underscore that poverty is not merely a financial issue but a multidimensional problem encompassing environmental, social, and regional disparities. Alvaredo et al. (2018) highlight that poverty manifests with varying intensities across geographical regions, between countries, and even within different areas of the same nation. Similarly,

Açıkgöz (2013) emphasizes that poverty should now be recognized as a global issue affecting all societies. In this context, it is imperative that poverty alleviation policies must adopt comprehensive, integrated, and multidimensional solutions.

Philanthropic activities play a crucial role in addressing these challenges, both in Turkey and globally. For instance, in Turkey, the Kaleseramik Education, Health, and Social Assistance Foundation (KSV), established in 1991 by the late businessman Dr. İbrahim Bodur, contributes to sustainable development goals through social responsibility initiatives in education and employment (Kaleseramik Education, Health, and Social Assistance Foundation, n.d.). The foundation's scholarship programs, investments in school and student dormitory infrastructure, and initiatives fostering university-industry collaboration significantly contribute to reducing poverty and enhancing social welfare (Kaleseramik Education, Health, and Social Assistance Foundation, n.d.). Similarly, philanthropic activities in Europe have demonstrated substantial benefits for scientific, social, and economic advancements. For example, the Wellcome Trust, a UK-based organization, is one of the largest financial supporters of scientific research and healthcare projects. The foundation primarily focuses on investing in infectious disease research and cancer treatment, aiming to improve public health (Wellcome Trust, n.d.). Another notable example is the Volkswagen Foundation, a Germany-based entity that prioritizes education, innovation, and research projects, particularly in environmental science and digitalization. The foundation asserts that funding projects led by young researchers, contributes up to 95% to global scientific progress (Volkswagen Foundation, n.d.). Philanthropic initiatives also have a significant impact in the education sector, playing a pivotal role in fostering societal development. A common assumption is that state resources alone are sufficient to provide educational services. However, empirical evidence suggests that government-funded education and training services are not always adequate or at the desired level. The institutionalized and large-scale integration of state efforts in education is not a novel phenomenon; however, its systematic and structured execution remains a subject of ongoing development.

From a historical perspective, the financing of education and learning has become a significant issue alongside the modernization process. Examining the historical development of Western societies reveals that, particularly during reform movements, a connection was first established between state policies and societal educational needs. For instance, the laws enacted in Massachusetts in 1642 and 1647 required municipal governments to establish schools, mandating that these institutions provide children with religious instruction alongside fundamental national laws. These laws are considered among the earliest

examples in the English-speaking world of formalizing the state's involvement in education (Soydan, 2013).

A more comprehensive conceptualization of the relationship between the state and education emerged in the 18th century through the contributions of French political philosophers. These thinkers emphasized the role of schools in fostering civic consciousness and argued that beyond the traditional influence of the church, education should serve the interests of the emerging middle class (Cubberley, 2004). These perspectives marked a turning point in redefining the responsibilities of the modern state regarding education. When examining the history of education financing and state involvement in Turkey, the Law on the Organization of the State (Teşkilât-ı Esasiye Kanunu), enacted on April 20, 1924, under Law No. 491, included provisions related to education in Articles 80 and 87. Article 80 states that "all forms of education are free under the supervision and control of the government and within the framework of the law" (Constitution of the Republic of Turkey, 1924). Article 87 further stipulates that "primary education is compulsory for all Turkish citizens and free of charge in state schools" (Constitution of the Republic of Turkey, 1924). These provisions emphasize the principles of educational equality and the state's role in providing education. In other words, primary education was made mandatory and free for all citizens attending state schools. Similarly, with the enactment of Law No. 822 on April 24, 1926, it was decided that secondary school students, both in day and boarding schools, would be exempt from tuition fees, and this policy was implemented in the 1926–1927 academic year. Consequently, secondary education, except for boarding schools, became tuition-free in Turkey (Cicioğlu, 1982).

In the early years of the Republic, financial constraints in the education sector were evident. Until 1948, education funding was managed by Provincial Special Administrations (İl Özel İdareleri). During this period, issues such as irregular payment of teachers' salaries were frequently encountered due to limited financial resources and economic conditions. However, with the establishment of the Republic, significant progress was made in education financing. The budget allocated to the Ministry of Education (Maarif Vekaleti) increased substantially, rising from 390,412 TL in 1921 to 101,995,000 TL in 1946. The share of the education budget within the total state budget also grew, increasing from 0.7% in 1921 to 2.9% in 1923, and stabilizing around 4% in the subsequent years. By 1943, this proportion reached 5%, and by 1946, it had increased to 10% (Karakütük, 2001). In more recent years, education expenditures have continued to rise. In 2020, education spending increased by 4.5% compared to 2019, reaching 270.92 billion TL. In 2021, this figure grew by 27.1%, amounting to 344.34 billion TL. By 2022, education expenditures saw a 69.3% increase, reaching 587.44 billion TL. During this period, the education levels that saw the highest increases were preschool education with a 113.8%

rise and higher education with a 74.1% increase (Turkish Statistical Institute [TÜİK], 2023). For 2023, the budget of the Ministry of National Education was set at 651 billion 377 million 155 thousand TL, constituting 14.6% of the central government budget (Ministry of National Education [MoNE], 2022). These data reveal a significant increase in education expenditures in Turkey over the years. However, debates regarding the proportion of the education budget within the general budget and the effective utilization of these resources persist. In the contemporary era, adverse economic conditions at both global and national levels continue to impact various aspects of social life, particularly education. A significant disparity in educational opportunities has emerged between children from families with limited financial resources and those from affluent households with higher levels of economic prosperity. Additionally, education expenditures per student in Turkey remain significantly lower compared to member countries of the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). When analyzed by education level, Turkey consistently falls well below the OECD average in per-student expenditures.

According to the OECD Education at a Glance 2023 report, while the average annual expenditure per student in early childhood education among OECD countries is approximately \$10,000, Turkey allocates nearly half of this. At the secondary education level, per-student spending in Turkey is less than one-third of the OECD average. A general trend indicates that per-student expenditure is higher at the tertiary education level. In Turkey, the per-student expenditure for higher education is recorded at \$9,455, which, although higher than that of other educational levels, remains considerably below the OECD average of \$17,559. Considering all levels of education, Turkey ranks among the OECD countries with the lowest per-student expenditure, following Mexico and Colombia. This places Turkey in a lower tier regarding educational investment per student (Himmetoğlu et al., 2022; OECD, 2023).

In conclusion, state resources alone are not always sufficient to meet educational needs. Addressing deficiencies in education services increasingly necessitates greater engagement in philanthropic activities, which are expected to gain further prominence. The role of philanthropy in education has become even more critical due to the rising impact of global income inequality, demonstrating continuous progress in its significance and influence (Fontenot et al., 2017). The necessity for more comprehensive and large-scale interventions to address major social issues such as poverty and income inequality is evident. Philanthropic efforts will undoubtedly continue to play a crucial role in meeting urgent and prioritized societal needs. However, in response to the global and social transformations of the modern world, individual philanthropic initiatives alone may not be sufficient. A

more collective approach and broader initiatives could be required to effectively address emerging challenges and needs, extending beyond conventional philanthropy-based efforts. In this regard, philanthropy, at times exceeding individual initiatives, manifests as more structured activities carried out through associations, non-governmental organizations, volunteer organizations, and foundations (Aytaç & Eroğlu, 2020).

At the core of this study lies individual philanthropic activities, which, as observed in the literature, predominantly take place in areas such as education, healthcare, and religion. Philanthropists engaging in such activities are often influenced by various motivational factors. Arslan's (2015) study in Antalya examined the characteristics of individuals involved in philanthropic initiatives. The findings highlight the significant influence of family traditions in sustaining these efforts across generations. It is emphasized that philanthropy, when ingrained as a familial tradition over time, transforms into a strong motivational bond, fostering sustained engagement in such activities. In this context, philanthropists derive considerable emotional satisfaction and motivation from their involvement, ensuring the continuity of similar initiatives (Arslan, 2015). According to a study by Göksu and Arslan (2019), philanthropists in Kayseri have provided substantial support for educational projects in the post-Republican era. Their research indicates that numerous schools and classrooms were constructed, scholarships and educational materials were provided to students in need, and philanthropic contributions facilitated the development of institutions such as Erciyes University. These findings illustrate the significant role of philanthropic efforts in shaping educational opportunities in Kayseri (Göksu & Arslan, 2019). Since the early years of the Republic, when financial difficulties were prevalent, individuals in this region have actively participated in educational philanthropy to fill gaps in public services, ensuring the sustainability of these efforts.

The focal point of this study is philanthropic activities in the field of education within Uşak province. Clearly philanthropists residing in or originally from Uşak have demonstrated a strong commitment to educational initiatives. Many schools within the province have been constructed, land allocated, or financially supported by philanthropic individuals. Completed schools often bear the names of the philanthropists or their family members, reflecting their involvement. This study seeks to explore the perceptions and motivations of philanthropists who have made substantial financial contributions to school construction and land allocation in Uşak. By conducting in-depth interviews with these philanthropists, the research seeks to understand their motivations and perspectives on educational philanthropy. Rather than merely presenting a quantitative and surface-level account of philanthropic activities, this study attempts to investigate the human aspect behind such efforts—the thoughts and emotions of

philanthropists. In this regard, the study's scientific contribution lies in elucidating the human motivations and social impact underlying philanthropic initiatives, offering a unique perspective to the literature. Research on educational philanthropy in Turkey has largely been limited to numerical data and statistical inventories, with relatively few detailed and in-depth studies. The scarcity of qualitative research, in particular, poses a challenge in developing a comprehensive understanding of philanthropists' motivations, perceptions, and the broader societal impact of these initiatives. This highlights the need for a more in-depth exploration of social responsibility activities within the country. By addressing gaps in the existing education literature, this study contributes to discussions on how specific deficiencies in the education sector can be mitigated. One of the most pressing challenges in education, particularly in disadvantaged and impoverished regions, is the insufficiency of financial resources. According to the OECD Education Report 2018, the failure to ensure equal educational opportunities results in significant disparities in student achievement levels (OECD, 2018). Philanthropic initiatives make a pivotal impact in bridging educational gaps, particularly in areas where conventional funding mechanisms and policy interventions fall short. A major gap in the literature pertains to how philanthropy can be effectively integrated into education strategies and how outcomes for disadvantaged communities can be improved. As Breeze and Beeston (2023) suggest, philanthropists require access to specialized advisors to make more informed and effective decisions regarding their contributions to education. Such advisory support ensures that philanthropic contributions align with the actual needs of educational institutions and beneficiaries. This approach not only focuses on increasing the volume of financial resources but also enhances the strategic allocation of funds, fostering long-term educational development. Furthermore, the literature often overlooks the potential of philanthropy to drive innovation in education through targeted investments and collaborative efforts. For instance, philanthropic giving circles—collective donation models—have influenced donor behavior, promoted civic engagement, and contributed to a more sustainable approach to educational funding (Eikenberry & Breeze, 2018). By addressing these gaps, this study highlights the transformative potential of philanthropy in education and underscores the need for a more strategic, evidence-based approach that prioritizes equity and effectiveness in educational initiatives. Additionally, this research contributes to a deeper understanding of how private wealth can be leveraged to support public benefit. In doing so, it aims to enhance the inclusivity and fairness of the education system by addressing theoretical and practical gaps in the existing literature. As similar studies continue to emerge, philanthropic initiatives are projected to gain greater visibility, further strengthening motivation and

engagement in this area. This study is also expected to serve as a guiding resource for researchers working in the field.

2. Method

This section includes information on the research design, participants, data collection and analysis, the validity and reliability of the study, as well as the role of the researchers.

2.1. Design

This study employs a descriptive phenomenological design, one of the qualitative research approaches. Qualitative research aims to uncover the underlying meanings of individuals' lived experiences (Kiral, 2021; Merriam, 2013). Phenomenology was chosen as the methodological framework for this study because it seeks to understand the essence of individuals' experiences, making it particularly suitable for exploring philanthropic activities. In this research, the phenomenological approach is used to examine and gain a deeper understanding of the experiences of individuals engaged in philanthropy within the field of education. This method focuses on participants' personal experiences and how these experiences shape their perceptions and actions (Merriam, 2013; van Manen, 2016). The phenomenological method is particularly well-suited for understanding philanthropists' activities in education and the impact of these activities on their personal and professional lives. By exploring the meanings attached to lived experiences, this approach allows for a comprehensive response to the research questions (Laverty, 2003). Phenomenological research describes individuals' experiences in a detailed manner, revealing the underlying meanings and how these meanings shape their philanthropic engagement (Osborne, 1994). Therefore, the use of a phenomenological approach aligns with the objectives of this study. It provides the necessary depth to understand the experiences of individuals involved in philanthropic activities and helps to explain the effects of these experiences within the educational domain (Ersoy, 2019; Kiral & Arslan, 2022). Through this approach, the research aims to elucidate the impact of philanthropic activities in education and how these activities are shaped by philanthropists' personal experiences.

In this study, voluntary participation was a fundamental principle, ensuring that participants were not subjected to any form of coercion. The researcher remained neutral, avoiding any influence over participants and refraining from introducing personal opinions into the research (Creswell & Poth, 2016). This approach is critical for enhancing the reliability of the data (Lincoln & Guba, 1985). The research process adhered strictly to ethical principles and scientific standards. Participants' confidentiality was protected, with identifying information anonymized, and pseudonyms such as P1, P2, etc., were assigned (Seidman, 2006). This practice is essential for ensuring participant trust and obtaining candid responses (Saunders et al., 2015). The study was conducted by the ethical principles outlined in the Helsinki Declaration and the Belmont

Report. In line with the Helsinki Declaration, participants were provided with comprehensive information about the research process, and their participation was based on informed consent and voluntariness. Additionally, strict adherence to ethical guidelines was maintained when dealing with identifiable human data and materials (World Medical Association, 2013). The study also adhered to the Belmont Report's principles, ensuring respect for individuals' autonomy, adherence to the principles of beneficence and non-maleficence, and fair treatment of participants without discrimination (National Commission for the Protection of Human Subjects of Biomedical and Behavioral Research, 1979). In this context, the researcher maintained scientific objectivity, ensuring that the validity and reliability of the data remained at the highest possible level (Tracy, 2010).

2.2. Participants

The research group consists of 11 individuals who have participated in philanthropic activities in education in Uşak

province, contributing through school construction and land allocation, with many of these schools named after the philanthropists themselves or their family members. In qualitative research, a smaller number of participants is often considered beneficial, as it allows for a more in-depth and comprehensive analysis (Marshall & Rossman, 2014). Moreover, some scholars argue that determining the number of participants in qualitative research depends on the point of data saturation, where no new information emerges, making additional participants unnecessary (Guest, Bunce, & Johnson, 2006). This approach enables researchers to develop closer interactions with participants, facilitating a more detailed exploration of complex issues. According to Creswell (2016), the primary goal of qualitative research is not generalizability but deep understanding and contextual richness. Thus, within this framework, a research group of 11 participants aligns with the objectives of qualitative inquiry, ensuring a rich and detailed exploration of educational philanthropy. Participant information is presented below in Table 1.

Table 1.
Demographic Information of Participants

Code	Age	Gender	Education Level	Profession	Marital Status	Number of Children	Expatriate Status
K1	68	M	Bachelor's Degree	Civil Engineer	Married	2	No
K2	70	M	Dropped out of Bachelor's Degree	Self-employed/Retired	Married	0	Yes
K3	61	M	Dropped out of High School	Self-employed	Married	2	No
K4	57	M	Dropped out of High School	Self-employed	Married	2	No
K5	65	F	Bachelor's Degree	Teacher/Retired	Married	2	Yes
K6	59	M	Bachelor's Degree	Teacher/Retired	Married	2	Yes
K7	42	M	High School	Self-employed	Married	3	Yes
K8	48	M	Bachelor's Degree	Self-employed	Married	4	No
K9	53	M	High School	Self-employed/Politician	Married	3	Yes
K10	78	M	Primary School	Farmer	Married	0	Yes
K11	79	F	Primary School	Retired	Married	0	Yes

As seen in Table 1, nine participants are male, while two are female. The ages of the individuals participating in the study range between 42 and 79 years, with an average age of 61. The research was conducted with philanthropists who voluntarily undertook school construction and land allocation activities, without employing a random selection process. Additionally, it was observed that seven of the participants had lived abroad for a period in the past or are still residing abroad.

2.3. Procedure

Interviews were conducted with nine philanthropists involved in educational philanthropy in Uşak through face-to-face meetings, while two participants were interviewed via the Zoom platform. The interviews were recorded with

the participants' consent. For philanthropists residing outside the city, Zoom was used as the primary communication tool. The duration of the interviews ranged from approximately 40 minutes to 1 hour. This study explores the perceptions, emotions, and experiences of philanthropists in Uşak regarding their engagement in educational philanthropy, aiming to provide a deeper understanding of their motivations and contributions.

2.3.1. Ethical disclosure

This study adhered to all the rules outlined in the "Scientific Research and Publication Ethics Directive of Higher Education Institutions." None of the actions specified under the second section of the directive, titled "Violations of Scientific Research and Publication Ethics," were

committed. This study was conducted in accordance with the decision dated 08.01.2024, and numbered 1-19 issued by the Pamukkale University Social and Human Sciences Research Ethics Committee.

2.4. Measures

2.4.1. Semi-structured interview technique

In this study, the semi-structured interview technique was used as the primary data collection tool. Semi-structured interviews involve a set of predetermined questions prepared by the researcher while allowing participants the freedom to express their responses in a more open-ended manner (Creswell, 2018). This type of interview is commonly employed by researchers to gain an in-depth understanding of a specific topic and to explore participants' perspectives, experiences, and emotions (DiCicco-Bloom & Crabtree, 2006).

When designing an interview protocol, researchers typically maintain flexibility, allowing participants to elaborate on relevant issues and introduce new topics that may emerge during the discussion (DiCicco-Bloom & Crabtree, 2006). Semi-structured interviews are widely used in qualitative research as they enable a more detailed and comprehensive exploration of participants' experiences, viewpoints, and emotions (Creswell, 2018). Before conducting the interviews, the researchers prepared an interview guide containing key questions. However, during the interviews, new questions were added or certain topics were explored in greater depth based on participants' responses (DiCicco-Bloom & Crabtree, 2006).

2.5. Data Analysis

In qualitative research, themes emerge during the data analysis process and are identified by researchers based on the collected data (Braun & Clarke, 2006). Researchers determine and label themes in alignment with the research questions and objectives, ensuring that recurring patterns and meaningful structures within the data guide the thematic classification. This process aids in making sense of the data and in addressing the research questions. The identification of themes is inherently subjective, yet it is often validated by independent researchers to enhance reliability (Guest et al., 2012). For the analysis of the collected data, content analysis was employed. Content analysis involves categorizing similar data within specific themes and interpreting them in a way that is comprehensible to readers (Şimşek & Yıldırım, 2011). After the completion of the interview process, all recorded interviews were transcribed. The transcription was conducted using the SpeechTexter program, and the transcribed data were then transferred to MS Word, where necessary punctuation and grammatical corrections were made. For the content analysis, the MAXQDA software was utilized. During the coding process, the data were thoroughly reviewed, and key dimensions relevant to the research objectives were identified. Additionally, theme

validation was carried out by independent researchers, ensuring the credibility of the findings. All emerging concepts were systematically reviewed, and the categorization process was finalized.

2.6. Validity and Reliability

After the interview form was developed, it was submitted for expert review. Necessary revisions were made based on the experts' feedback and recommendations. In qualitative research, validity refers to the researcher's ability to perceive and represent the studied phenomenon as objectively and accurately as possible (Kirk & Miller, 1986, as cited in Şimşek & Yıldırım, 2011). Misleading or ambiguous parts of the interview form were revised, alternative questions were introduced where needed, and steps were taken to ensure clarity and adequacy of the questions. Before conducting the interviews, participants were informed about the study, and efforts were made to create a natural and conversational atmosphere during the interviews. The exclusive reliance on an interview form for data collection can be considered a factor limiting internal validity. To ensure external validity, the research design, study group, data collection tools, data collection process, and data analysis were described in detail. To prevent data loss, all face-to-face interviews were audio recorded, while remote interviews conducted via Zoom were video recorded to ensure the preservation of all data. Participants' responses to the interview questions are presented as direct quotations in the findings section to maintain transparency and data credibility.

3. Results

In this study, four main themes were identified: "The Meaning of Philanthropy," "The Importance of Philanthropic Activities in Terms of Purpose and Rationale," "Why Educational Institutions," and "Development and Expectations in Philanthropy." The "Meaning of Philanthropy" theme reflects participants' personal and emotional perspectives on philanthropy. The "Importance of Philanthropic Activities in Terms of Purpose and Rationale" theme highlights the individual and societal significance of these initiatives. The "Why Educational Institutions" theme explores why philanthropists specifically choose to support educational institutions, uncovering the motivations behind this preference. Finally, the "Development and Expectations in Philanthropy" theme encompasses participants' future expectations and additional insights regarding philanthropic activities. These themes contribute to a comprehensive understanding of various dimensions of philanthropic engagement in education. As a result of interviews conducted with individuals engaged in educational philanthropy, participants' interpretations of the concept of philanthropy were categorized into three sub-themes: emotion-oriented interpretation, culture- and faith-oriented interpretation, and economy-oriented interpretation. Each sub-theme represents a distinct

perspective on philanthropy. The emotion-oriented interpretation sub-theme emphasizes the role of emotional motivations in individuals' philanthropic involvement. The culture- and faith-oriented interpretation sub-theme examines the cultural and social values influencing philanthropic behaviors. The economy-oriented interpretation sub-theme addresses the economic aspects of philanthropy, including its financial implications and

sustainability. A total of 32 codes were identified, distributed across the sub-themes: 13 codes for emotion-oriented interpretation, 11 codes for culture- and faith-oriented interpretation, and 8 codes for economy-oriented interpretation. The sub-themes and their respective codes, along with their distribution within the sections based on participants' responses to the "Meaning of Philanthropy" theme, are presented in Table 2.

Table 2.

Participants' views on the concept of philanthropy: theme and code frequency table

Theme	Sub-theme	Code	Frequency (f)
Meaning of Philanthropy	Emotion-Focused Perspective	Fulfilling a sense of gratitude to the country	4
		Belief in the importance of sharing	4
		Experiencing spiritual peace and happiness	2
		Taking pride in created works	1
		Providing help without offending	1
		Impact of not having children	1
	Cultural and Faith-Focused Perspective	Desire to set an example for society	2
		Maintaining family traditions	2
		Considering philanthropy as a religious obligation	1
		Coming from a family of educators	1
		Prioritizing education	1
		Taking inspiration from developed countries	1
		Participation in PA across various fields	1
		Belief in fate and providence	1
		Belief that PA should not be for promotional purposes	1
	Economic-Focused Perspective	Contributing to alleviating poverty	2
		Participating in philanthropic activities based on means	1
		Belief that philanthropic activities should address areas of deficiency	1
		Recognizing inadequate physical conditions	1
		Considering economic sufficiency as a prerequisite for philanthropy	1
		Providing support to governmental institutions	1
		Contributing to addressing local deficiencies	1

*PA: Philanthropic activities

According to Table 2, participants' perceptions of the meaning of philanthropy are examined. Based on the interviews, participants primarily referred to three sub-themes: "Emotion-Oriented Interpretation" (13), "Culture- and Faith-Oriented Interpretation" (11), and "Economy-Oriented Interpretation" (8). Under the "Emotion-Oriented Interpretation" theme, participants frequently mentioned concepts such as "a sense of gratitude towards the country" (4), "valuing sharing" (4), and "spiritual peace and happiness" (2).

Participant K4 expressed their view on philanthropy by stating: "I believe that the opportunities and people in my hometown, as well as my friends and family, have contributed to my current position. In this sense, I feel indebted, and for me, philanthropy is a way to repay this debt."

Similarly, K2 defined philanthropy as "For me, philanthropy means sharing."

K3 provided a broader perspective by stating: "Philanthropy, for me, is about sharing the values that life has given us, as much as possible, for the future of humanity and a more just world."

K5 emphasized the economic aspect, stating: "Philanthropy is the willingness of an individual, within their economic capacity, to meet the needs of those in need."

K6 associated philanthropy with religious and spiritual fulfillment, saying: "I believe it is an act that will also bring us good fortune. God creates some people as wealthy, some as poor, and some as wanderers. If someone with financial means can use it to benefit others, that is an honorable thing. It is an inner joy."

K11 similarly described philanthropy as an act that brings happiness, stating: "I think philanthropy is something that makes people happy. It gives me peace. Seeing children in school makes us happy." Under the "Culture- and Faith-Oriented Interpretation" theme, participants highlighted "family traditions" (2) and "setting an example" (2).

K5 emphasized the role of family in shaping philanthropic attitudes, stating: *"Philanthropy is essentially based on voluntarism. It is essential for family members to be sensitive to this matter and to share the same perspective. In our family, we are particularly committed to philanthropy in education. However, during religious holidays, we also strive to support those in need, as our religion instructs."*

K7 emphasized philanthropy as a way of leading by example, saying: *"I think being a philanthropist means setting an example for others, creating a path they can follow."* K7 also mentioned a spiritual perspective: *"If God grants it, it happens. Some have little and give little, some have a lot and give a lot, and some have a lot but do not give at all. I also see it as a matter of destiny."*

K8 associated philanthropy with religious beliefs, stating: *"I believe philanthropy is the essence of life. People have different ways of seeking God's approval. Businesspeople and those with financial means should view philanthropy as an obligation, as indicated in Prophet Muhammad's hadith: 'Give charity.' I see philanthropy as an expression of my love for God."* Under the "Economy-Oriented Interpretation" theme, participants discussed "contributing to poverty alleviation" (2).

K5 emphasized the economic dimension of philanthropy, stating: *"Philanthropy is the willingness of an individual, within their economic means, to meet the needs of those in need. A philanthropist, in my view, is someone who mobilizes their resources not only to enhance infrastructure in specific areas but also to combat poverty and improve the living conditions of disadvantaged individuals."*

Participants frequently emphasized love for their country and a sense of gratitude when explaining the meaning of philanthropy. Additionally, they highlighted the role of philanthropy in fostering the spirit of sharing and how this emotional inclination translates into action. Some participants perceived philanthropy as a family tradition, stating that their engagement in such activities was influenced by inherited values and practices. Furthermore, some participants associated philanthropy with spiritual fulfillment, happiness, poverty alleviation, and serving as a role model for others. The findings indicate that participants define philanthropy through emotional, cultural, and economic lenses, each perspective reflecting different motivations and values attached to philanthropic engagement. The coded frequency table of themes and sub-themes related to participants' perspectives on the

importance of philanthropy within the framework of its purposes and underlying motivations is presented in the following section.

According to Table 3, participants' perceptions regarding the importance of philanthropy in terms of its purpose and motivations are examined. Based on the interviews, participants primarily referred to three main themes: "Spiritual and Emotional Motivation" (21), "Cultural Values and Future Perspective" (21), and "Economic Contributions and Opportunities" (6). Under the "Spiritual and Emotional Motivation" theme, participants frequently mentioned concepts such as "spiritual peace and happiness" (5), "sense of gratitude towards the country" (3), "valuing sharing" (3), "challenging past life experiences" (2), "desire to leave a legacy" (2), "pride in their philanthropic contributions" (2), and "ability to impact others' lives" (2).

K5 highlighted the spiritual dimension of philanthropy by stating: *"Philanthropy is a source of spiritual motivation. Beyond accepting life as it is, being able to share and contribute to the happiness and peace of others provides us with inner tranquility."*

K1 viewed philanthropy as a way to repay the country, saying: *"We are businesspeople. We drink the water of this country, we eat its bread, and we earn money here. I see philanthropy as a way to give back to the country to which we are indebted."*

K2 emphasized the importance of sharing and addressing gaps in social services, stating: *"Sharing is very important to me. Our government does everything it can, but due to the growing population and similar factors, there are still some gaps. We recognized these shortcomings, and philanthropy plays a crucial role in addressing them."*

K6 reflected on his family's experience, mentioning: *"My father was only able to study until third grade before he had to leave school. He always valued education, literacy, and learning."*

K7 shared a personal story about how his family decided to engage in philanthropy, explaining: *"At first, my father did not think this initiative would take off. We initially discussed it among ourselves without informing him. Later, we explained our intentions and decided to proceed together. If God has given us this opportunity, we should act while my father is still alive so that he can witness the impact of our efforts."*

Table 3.*Participants' perspectives on the importance of philanthropy within the framework of goals and reasons for philanthropy activities*

Theme	Sub-theme	Code	Frequency (f)
Goals and Reasons of Philanthropy Activities	Spiritual and Emotional Motivations	Experiencing spiritual peace and happiness	5
		Belief in the importance of sharing	3
		Fulfilling a sense of gratitude to the country	3
		Remembering past challenging life conditions	2
		Aspiring to preserve one's name	2
		Taking pride in created works	2
		Desire to touch the lives of others	2
		Engaging in philanthropy on behalf of elders	1
		Valuing spiritual principles	1
	Cultural Values and Future Perspectives	Investing in the future and future generations	4
		Considering philanthropy as a religious obligation	4
		Participating in various fields of philanthropy	3
		Thinking that PA should not be for promotional purposes	3
		Continuing family tradition	2
		Wishing for the expansion of PA	2
		Prioritizing education	1
		Embracing philanthropy as a mission	1
		Believing that PA should be carried out in all fields	1
	Economic Contributions and Opportunities	Participating in PA based on personal means	3
		Thinking that government resources are insufficient	1
		Providing indirect support to local commerce	1
		Contributing to employment opportunities	1

*PA: Philanthropic activities

K4 expressed pride in having his grandchild attend a school established through philanthropic efforts, saying: *"My grandchild studies at our school. I take great pride in this. Many of our friends' children also receive an education here. Life is not just about money, wealth, or material possessions. Spirituality and sacred values matter greatly, and they must be preserved. In this sense, philanthropy is extremely significant and a source of pride for us."*

Similarly, K3 stated: *"For me, the importance of philanthropy lies in reaching as many people as possible—both financially and emotionally—and making a meaningful impact on their lives."* Under the "Cultural Values and Future Perspective" theme, participants frequently mentioned concepts such as "investing in future generations" (4), "philanthropy should not be for publicity" (3), "philanthropic involvement in multiple areas" (3), "family tradition" (2), "desire to expand philanthropic initiatives" (2), "prioritizing education" (1), "philanthropy should exist in all areas" (1), and "adopting philanthropy as a mission" (1). These findings indicate that philanthropy is not only perceived as a means of financial support but also as a deeply personal and emotional commitment shaped by cultural, spiritual, and economic factors. The perspectives shared by participants highlight the role of philanthropy in fostering social responsibility, strengthening community ties, and leaving a meaningful legacy for future generations. According to Table 3, participants' perceptions regarding the importance of philanthropy in terms of its purpose and motivations are further explored through their statements. Under the "Spiritual and Emotional Motivation" theme, participants

frequently emphasized the intergenerational impact of philanthropy, personal and family dedication to charitable activities, and the sense of spiritual fulfillment derived from helping others.

K7 highlighted philanthropy's role in shaping the future by stating: *"I believe these charitable acts are actually meant for future generations. I see these initiatives as an investment in the future."* K10 emphasized privacy in giving, saying: *"I do not like making charity a public matter. Only God and I know where and how I donate."*

K11 described philanthropy as a lifelong commitment, stating: *"For my spouse and me, philanthropy has always held a central place in our lives. My spouse dedicated his life to charitable activities, continuously contributing to the construction of mosques, schools, healthcare centers, and other aid initiatives. He loved supporting people."*

K7 similarly remarked: *"Philanthropy is an important tradition in my family as well."* K4 emphasized the importance of universal participation: *"I believe philanthropy is crucial, and everyone who has the means should contribute to it by their capacity."* Participants also linked philanthropy to education and personal experiences. K6 shared a family story: *"My father could only study until the third grade before he had to leave school. He highly valued education, reading, and writing."* K7 expressed a commitment to addressing gaps in public services, saying: *"Schools, mosques, healthcare centers—these are the things I recognize as being in need."* Religious motivations also played a role in philanthropic engagement.

K5 stated: *"Philanthropy is something our religion encourages."* K8 emphasized their ongoing contributions, explaining: *"I prioritize philanthropy as a central part of my life. We support students, provide scholarships, and establish charitable institutions both domestically and internationally. We strive to use our means to gain God's approval wherever possible."*

K10 further elaborated on philanthropy's significance in the afterlife, stating: *"I wanted my book of good deeds to remain open even after I pass away. There are three great acts of goodness: raising righteous children, being faithful, and having wealth. Wealth and children only accompany you to the grave, but faith remains with you. I consider philanthropy essential from a religious perspective."*

Under the "Economic Contributions and Opportunities" theme, participants frequently mentioned "participation based on financial capacity" (3), "limitations of government resources" (1), "indirect support to local businesses" (1), and "contributions to employment" (1).

K4 reiterated the significance of philanthropy, saying: *"I believe philanthropy is extremely important, and everyone who has the financial means should participate."*

K2 pointed out gaps in government resources, stating: *"Our government certainly does everything it can. However, due to population growth and similar challenges, some gaps remain. We recognized these gaps, and philanthropy plays a vital role in addressing them."* Additionally, philanthropy was perceived as a driver of local economic activity.

K9 illustrated this perspective through a concrete example: *"For instance, nearly half of the students at Sivasslı Dursun Yalım Science High School commute from Uşak city center. As a result, local transportation services, including minibuses and buses, have become more active. Every day, at least five to six shuttle services travel between Uşak and the district. This indirectly provides economic benefits to transportation providers. Similarly, local businesses such as barbers, shoe repair shops, tailors, restaurants, and stationery stores benefit financially from the students and their families, boosting the local economy."* These findings suggest that participants view philanthropy as a multidimensional commitment, shaped by spiritual, cultural, educational, and economic factors. While some emphasize religious and moral obligations, others focus on practical benefits such as addressing public service gaps, fostering local development, and ensuring intergenerational sustainability. Participants expressed that their involvement in philanthropic activities provided them with spiritual peace and happiness. They emphasized K8 emphasized the shortcomings in education quality, stating: *"The biggest issue in Turkey is education and the quality of education."* He further elaborated: *"We are still supporting our school. My goal is to expand it into a complete educational complex, including a mosque and dormitory. I want to establish a school that provides top-tier education and helps cultivate individuals who will contribute to our country, religion, and nation."*

the importance of these initiatives in leaving a meaningful legacy for future generations. Additionally, they believed that philanthropy should not be used as a means of self-promotion or publicity. Participants also highlighted their sense of gratitude and obligation toward their country, emphasizing the importance of sharing and giving back to society. Furthermore, religious beliefs were identified as a significant factor influencing philanthropic engagement. Many participants viewed philanthropy as a way to preserve their names and legacies through their contributions. These findings indicate that participants primarily define the significance of philanthropy through emotional and cultural motivations. In response to the question, "Why do you choose to direct your philanthropic efforts toward educational institutions?", participants' answers were categorized under three main themes: "Cultural Reasons," "Emotional Reasons," and "Economic Reasons." The coded frequency table presenting participants' views and the associated themes is provided in the following section.

According to Table 4, participants' reasons for supporting educational institutions were categorized into three main themes: "Cultural Reasons" (39), "Emotional Reasons" (17), and "Economic Reasons" (10). Under the "Cultural Reasons" theme, participants frequently mentioned concepts such as "seeing education as a priority and valuable" (13), "investing in future generations" (4), "coming from a family of educators" (3), and "the need for education system reform" (3).

K1 highlighted the unique role of education in society by stating: *"In public perception, philanthropy is mostly associated with either building schools or mosques. As believers, we recognize the importance of places of worship, but prayer can be performed anywhere. Education, however, requires a dedicated space and proper conditions. That is why we preferred to engage in philanthropic activities in the field of education."*

K5 emphasized supporting the next generation, saying: *"Perhaps deep in our hearts, we want to witness and assist in the development of successful students in future generations, just as my nephew aspires to be."*

K9 shared a personal motivation linked to his late father: *"In 2010, I lost my father in a traffic accident. He was a retired science teacher. I come from a family of educators—my brother, uncles, and aunts are all teachers. Since both my parents were teachers and my father specialized in science, I wanted to build a science high school in his memory."*

Under the "Emotional Reasons" theme, participants frequently mentioned a "desire to leave a lasting legacy" (4), "past hardships" (4), and "pride in their philanthropic contributions" (3).

K4 emphasized the importance of leaving a legacy, stating: *"We are all temporary in this world, but having our names live on through these initiatives is very meaningful. May God grant this opportunity to everyone. My father completed this project*

while he was alive, and just three to four months before his passing, the school was inaugurated. He saw it with his own eyes."

K11 shared a story of perseverance, saying: "My husband lost his father when he was just three years old. He grew up under difficult conditions and had to leave his studies at a boarding school in Kütahya because he lacked the necessary financial and emotional support. He always loved education and helping students. Without going abroad, we might not have been able to do this, but thankfully, we had the means to contribute to our people, our country, and our nation."

K10 simply expressed: "I take great pride in this." Under the "Economic Reasons" theme, participants frequently referred to "insufficient physical conditions in schools" (4).

K7 pointed out overcrowded classrooms and inadequate infrastructure, explaining: "The lack of sufficient schools and educational facilities in Uşak, where I live, was evident. Seeing classrooms with 40 to 50 students made us focus our efforts on education. The more schools we have, the more we can emphasize the importance of education. Education conditions, standards, and quality will improve. Imagine a 40-minute class with 40 students—that means only one minute per student. How can a teacher educate effectively under such circumstances? How can these students be nurtured to contribute to their country, homeland, and nation?"

Similarly, K3 noted the disparity between private and public schools, stating: "With the expansion of private schools, public schools have been left with inadequate resources."

Table 4.

Participants' reasons for donating to educational institutions: theme and code frequency table

Theme	Sub-theme	Code	Frequency (f)
Reasons - Educational Institutions	Emotional Reasons	Aspiring to preserve one's name	4
		Remembering past challenging life conditions	4
		Taking pride in created works	3
		Desire to fulfill a sense of gratitude to the country	2
		Experiencing spiritual peace and happiness	2
		Valuing spiritual and human principles	1
		Impact of not having children	1
	Cultural Reasons	Viewing education as a priority and valuable	13
		Wishing to invest in the future and future generations	4
		Coming from a family of educators	3
		Believing in the necessity to revise the education system	3
		Valuing religious education	3
		Participating in PA across various fields	2
		Taking inspiration from developed countries	2
		Believing in the importance of women/mother education	2
		Wishing for the expansion of PA	1
		Embracing philanthropy as a mission	1
		Recognizing societal issues arising from educational challenges	1
		Believing in the importance of encouragement from public and local authorities	1
		Considering PA valuable in all fields	1
		Continuing family traditions	1
		Finding religious education insufficient	1
		Considering philanthropy as a religious obligation	1
	Economic Reasons	Believing in the inadequacy of physical conditions	4
		Recognizing the lack of equal opportunities	1
		Contributing to regional promotion	1
		Benefiting from tax campaigns	1
		Participating in PA based on means	1
		Thinking that government resources are insufficient	1
		Believing that PA contribute to employment opportunities	1

*PA: Philanthropic activities

Participants expressed that they perceive education as a fundamental and prioritized area for social, cultural, and economic development when explaining their reasons for directing their philanthropic contributions toward educational institutions. Additionally, they view their efforts in this field as an investment in the future and new generations. It is also evident that the difficult socio-economic conditions they experienced in their past played a significant role in their decision to engage in philanthropic activities in education. Some participants stated that they found the physical conditions of educational institutions inadequate, which further motivated them to contribute to this field. In summary, participants' decisions to focus on educational philanthropy were influenced by cultural, emotional, and economic factors. In the final part of the interviews, participants were asked whether they had any additional comments or expectations regarding the development of philanthropy. Their responses were categorized into three main themes: "Social Contribution and Motivation in Philanthropy," "Progress and Expectations in Philanthropic Activities," and "Social Awareness and Improvement Requests in Philanthropy." The details of these themes and the frequency of responses related to them are presented in the following section.

According to Table 5, the frequency analysis of the themes and codes related to participants' views on the

development and expectations of philanthropy reveals three main themes: "Social Contribution and Motivation in Philanthropy," "Progress and Expectations in Philanthropic Activities," and "Social Awareness and Improvement Requests in Philanthropy." Within the "Progress and Expectations in Philanthropic Activities" theme, participants frequently referred to the desire for philanthropic activities to become more widespread. Under the "Social Awareness and Improvement Requests in Philanthropy" theme, participants emphasized the need to encourage philanthropy and expressed their concern about the insufficiency of current philanthropic initiatives. Additionally, under the "Social Contribution and Motivation in Philanthropy" theme, participants mentioned their sense of pride in the projects they have contributed to. These findings suggest that participants strongly support the expansion of philanthropic activities and believe that individuals with sufficient financial means should engage in such initiatives. Moreover, it was observed that participants considered existing philanthropic efforts inadequate and advocated for greater social encouragement and government-led initiatives to support and promote philanthropy. The participants also emphasized that religious beliefs played a role in their motivation to engage in philanthropy and expressed pride and happiness in the institutions and projects they helped establish.

Table 5.

Participants' perspectives on the development of philanthropy and their expectations: theme and code frequency table

Theme	Sub-theme	Code	Frequency (f)
Development and Expectations in Philanthropy	Social Contribution and Motivation in Philanthropy	Taking pride in created works	2
		Valuing spiritual principles	1
		Aspiring to preserve one's name	1
		Remembering past challenging life conditions	1
		Desire to fulfill a debt of gratitude to the country	1
		Experiencing spiritual peace and happiness	1
	Progress and Expectations in Philanthropic Activities	Wishing for the expansion of PA	4
		Investing in the future and future generations	1
		Believing in the necessity to revise the education system	1
		Taking inspiration from developed countries	1
		Believing in being a philanthropic nation	1
		Considering PA as important and necessary	1
		Thinking that PA should not be for promotional purposes	1
		Believing that everyone can contribute to philanthropy in some way	1
		Viewing education as important and a priority	1
		Considering philanthropy as a religious obligation	1
	Awareness and Improvement Demands in Philanthropy Activities	Finding PA insufficient	1
		Participating in tax campaigns	1
		Believing that PA need to be incentivized	2
		Thinking that people should not rely solely on the government	1
		Participating in PA based on available means	1
		Believing that PA should address areas of deficiency	1
		Contributing to regional promotion	1

*PA: Philanthropic activities

4. Discussion

This study aims to understand the meaning that individuals engaged in educational philanthropy attribute to philanthropy, identify the types of activities they participate in, and examine the factors that sustain these behaviors. The philanthropists who participated in the study perceive philanthropy as an expression of gratitude to their country, an act of sharing, and a source of spiritual peace and happiness. They believe that living and achieving success in this country has allowed them to reach a certain level of prosperity, which, in turn, has created a sense of debt and gratitude. Consequently, they associate philanthropy with fulfilling this obligation. Participants emphasized that they value sharing within society, considering philanthropy as a means to distribute their resources both to those in need and to areas where they believe the state is unable to fully provide services. The findings of this study indicate that philanthropy provides participants with inner peace, emotional relief, and spiritual happiness. These results align with previous studies, such as Arslan (2015), which examined the characteristics of philanthropists, Kaya and Çelik (2022), which focused on philanthropic contributions to education and religious services, and Topcu (2019), which explored philanthropy within Christianity. However, unlike these studies, the present research specifically focuses on the perspectives of education philanthropists through qualitative data collection. Participants also expressed that philanthropy serves as a source of happiness and spiritual fulfillment, allowing them to repay their perceived moral debt to their country and society. They emphasized the importance of sharing wealth with others and regarded their contributions as an investment in future generations. Moreover, they strongly advocated that philanthropy should not be used for self-promotion or publicity and highlighted the necessity for other individuals, within their means, to also participate in these activities. Participants also emphasized the religious significance of philanthropy, viewing it as both a moral and religious obligation. The findings of this study are consistent with Kaya and Çelik's (2022) research on education and religious philanthropy, further supporting their conclusions. Similarly, the study by Göksu and Arslan (2019) on philanthropy in education aligns with the present research, demonstrating that philanthropists frequently participate in educational initiatives with the belief that they contribute to raising well-educated future generations. The high enthusiasm and willingness among philanthropists to engage in such activities can be attributed to their intrinsic motivation, spiritual fulfillment, and the deep sense of happiness and peace that philanthropy brings them, as also reflected in this study. According to the philanthropists who participated in this study, education is essential for building a strong society, equipping individuals with the necessary skills, and ensuring a stable future. Participants emphasized that their decision to direct their philanthropic efforts toward education was influenced by overcrowded

classrooms, inadequate physical conditions, and other deficiencies in schools. Additionally, some participants expressed dissatisfaction with the current education system, stating that it needs reform. The findings suggest that participants perceive educational philanthropy as an investment in future generations, ensuring that students develop into well-equipped individuals. Furthermore, for many participants, having their names or those of their family members associated with the schools they support holds significant emotional and symbolic value. Some participants indicated that coming from a family of educators or having close relatives in the teaching profession influenced their decision to contribute to educational philanthropy. Moreover, past socio-economic hardships and difficulties in accessing education were motivating factors that led participants to engage in philanthropic activities in education. The philanthropists expressed pride and happiness in the projects and institutions they supported through their contributions. Additionally, some participants highlighted the importance of religious education, stating that they also contributed to initiatives related to religious learning.

The findings of this study align with previous research on philanthropic motivations and contributions to education. Eroğlu (2020) identified key factors motivating individuals to engage in philanthropy in Turkey, including religious beliefs, attitudes, empathy, psychological well-being, social responsibility, justice, solidarity, and mutual assistance. These findings closely resemble those of the present study. Similarly, the study conducted by Tu et al. (2019) presents significant insights into the impact of educational philanthropy on disadvantaged groups. Their research highlights how a well-structured educational philanthropy program in China contributed to reducing income inequality and alleviating intergenerational disparities. They argue that such programs help improve human capital accumulation among disadvantaged children, ultimately enhancing societal welfare. The findings of the present study similarly indicate that philanthropists engage in educational initiatives with the hope of preparing future generations for success. In this context, the positive impact of educational philanthropy on societal welfare and reducing inequalities, as highlighted by Tu et al. (2019), aligns with the findings of this research. Additionally, Arslan's (2015) study found that philanthropists' involvement in education was driven by both personal and familial motivations, as well as their belief in the direct role of education in societal development—a result that is consistent with the present study. Moreover, the findings of Göksu and Arslan (2019), who examined philanthropic contributions to education, also show strong parallels with this research, further supporting the notion that philanthropists actively participate in education to contribute to the betterment of future generations.

This study has several limitations. While qualitative methods allow for an in-depth exploration of findings, the

limited and relatively homogeneous participant group restricts the interpretability of results in different contexts. A broader and more diverse sample would have enhanced the generalizability of the findings and facilitated their adaptation to different social and cultural contexts. Additionally, relying solely on qualitative methods to examine a multifaceted issue such as philanthropy represents another methodological limitation. Incorporating quantitative methods could have allowed for more robust and comprehensive analyses, increasing the depth and accuracy of the findings. Future studies should consider expanding the participant group to include a more diverse range of socio-economic backgrounds, thereby improving the interpretability and applicability of results in broader contexts. Conducting similar studies in different regions and communities could also provide a deeper understanding of how philanthropic behaviors are shaped by cultural and social dynamics. Adopting a mixed-methods approach, which integrates both qualitative and quantitative techniques, would facilitate a more thorough analysis of philanthropic activities, strengthening their academic and practical contributions. Such research could also guide the development of more effective strategies for promoting and sustaining philanthropy. The promotion and expansion of philanthropic activities emerged as a common concern among participants. In this regard, provincial directorates of education, municipalities, and other relevant institutions could take steps to encourage and guide philanthropic efforts. Developing advertising and promotional programs to enhance motivation in this field could also be beneficial. Future researchers could conduct similar studies focusing on other cities, exploring different regional dynamics in educational philanthropy. Additionally, compiling the stories and experiences of philanthropists into written and published materials could help document their contributions and serve as an inspiration for future donors. Campaigns could also be organized to recognize and honor philanthropists in education, potentially encouraging further contributions. On a national and international scale, policymakers should develop initiatives to promote educational philanthropy and support research evaluating the long-term impact of philanthropic contributions on educational outcomes. Furthermore, philanthropic contributions to address deficiencies in the education system should be analyzed within a broader framework, ensuring that they are effectively and sustainably utilized. International collaborations and knowledge-sharing initiatives could be promoted, allowing researchers and policymakers to examine successful philanthropic models in different countries and adapt them to local contexts. A significant observation in this study was that the majority of participants had either lived abroad in the past or were still residing abroad. Future research could delve deeper into the reasons behind this trend, exploring how migration experiences influence philanthropic behaviors. Additionally, a nationwide study using quantitative data

collection techniques could be conducted to map the profile of educational philanthropists in Turkey. One limitation of this study is that several schools in Uşak, built and named after philanthropists, were not included in the research sample. Future research could focus on these institutions and their donors, allowing for a more comprehensive examination of educational philanthropy in the region.

Author Notes : This study has been structured to serve as a guide for future research.

Author Contributions : The first author worked on the design and writing of the study, while the second author managed the data collection and analysis process. All authors actively contributed to every stage of the study and approved the final manuscript.

Funding : The research was conducted without any financial support.

Conflict of Interest : There is no conflict of interest among the authors.

Data Availability : The data used in this study are not publicly shared due to participant confidentiality and ethical guidelines. However, these data can be shared with researchers upon reasonable request and within the framework of ethical approval.

References

- Açıkgöz, R. (2013). *Yoksullukla mücadele ve üçüncü sektör*. Argonot Yayınları.
- Akyüz, Y. (1985). *Türk eğitim tarihi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Alvaredo, F., Chancel, L., Piketty, T., Saez, E., & Zucman, G. (Eds.). (2018). *World inequality report 2018*. Harvard University Press.
- Arslan, E. (2015). *Bireysel hayırseverlik: Antalya ilinde hayırsever kişilerin özellikleri üzerine bir araştırma* [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi]. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aytaç, Ö., & Eroğlu, G. (2020). Hayırseverliğin değişen yüzü ve zenginlik: Geleneksel hayırseverlikten stratejik/kurumsal hayırseverliğe. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 1-15.
- Bozan, M. (2016). Bir yumuşak güç: Hayırseverlik. *Bartın Üniversitesi İİBF Dergisi*, 7(14), 407-426.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101.
- Beeston, E., & Breeze, B. (2023). Disciplining generosity. *Stanford Social Innovation Review*. <https://doi.org/10.48558/9KY0-PV13>
- Caplan, B. (2001). Rational irrationality and the microfoundations of political failure. *Public Choice*, 107(3), 311-331.
- Sulek, M. (2023). Charity, defined in comparative, cross-cultural perspective. In H. K. Anheier, S. Toepler, & R. List (Eds.), *International encyclopedia of civil society* (pp. 1-10). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-99675-2_9528-1
- Cicioğlu, H. (1982). *Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk ve ortaöğretim: Tarihi gelişimi* (Vol. 334). Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.
- Creswell, J. W. (2016). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni* (Çev. M. Bütün & S. B. Demir). Siyasal Kitabevi.
- Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2016). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*. Sage Publications.
- Cubberley, E. (2004). *Eğitim tarihi II*. Yeryüzü Yayınevi.
- DiCicco-Bloom, B., & Crabtree, B. F. (2006). The qualitative research interview. *Medical Education*, 40(4), 314-321. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2006.02418.x>
- Dünya Eşitsizlik Laboratuvarı. (2023). *Climate Inequality Report 2023*. Erişim adresi: <https://wid.world/document/climate-inequality-report-2023/>
- Eikenberry, A. M., & Breeze, B. (2018). Growing philanthropy through giving circles: Collective giving and the logic of charity. *Social Policy and Society*, 17(3), 349-364. <https://doi.org/10.1017/S1474746417000124>
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD). (2023). *Bölgesel Görünüm Raporu 2023: Ülke İçi Bölgesel Farklılıklar Artıyor*. Erişim adresi: <https://www.oecd.org/publications/regional-outlook-2023/>
- Eroğlu, G. (2020). *Türkiye'de hayırseverlik kültürü: Zengin bağışçılar üzerine sosyolojik bir araştırma* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ersoy, A. (2019). Fenomenoloji. İ. Arslan (Ed.), *Eğitimde nitel araştırma desenleri* (ss. 81-138) içinde. Anı Yayıncılık.
- Etymology of philanthropy. (n.d.). *Online Etymology Dictionary*. <https://www.etymonline.com/word/philanthropy>
- Fontenot, K., Semega, J. & Kollar, M. (2018). Income and poverty in the United States: 2017. *Current Population Reports*, 60, 263.
- Frances, B. (2016). The irrationality of religious belief. *Think*, 15(42), 15-33. <https://doi.org/10.1017/S1477175615000196>
- Galle, B. (2010). Keep charity charitable. *Texas Law Review*, 88(6), 1367-1399.
- Göksu, M., & Arslan, B. (2019). Hayırseverlerin eğitime katkısı: Kayseri ili örneği. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 0(0), 499-514. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat4001>
- Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L. (2006). How many interviews are enough? An experiment with data saturation and variability. *Field Methods*, 18(1), 59-82. <https://doi.org/10.1177/1525822X05279903>
- Guest, G., MacQueen, K. M., & Namey, E. E. (2012). *Applied thematic analysis*. Sage Publications.
- Himmetoğlu, B., Yılmaz, G., Sunar, S., Cengizoglu, S., & Balıktay, S. (2022, Kasım 4). *Bir bakışta eğitim 2022*. TEDMEM. <https://tedmem.org/mem-notlari/degerlendirme/bir-bakista-egitim-2022>
- Janowski, A. (2020). Philanthropy and the contribution of Andrew Carnegie to corporate social responsibility. *Sustainability*, 13(1), 155-155. <https://doi.org/10.3390/su13010155>
- Kahveci, C. (2016). *Vekâlet teorisinin genel geçerliliği tartışması: Filantropi fenomeni ve kâr amacı gütmeyen organizasyonlarda kaynak sahiplerinin izleme davranışındaki farklılaşma* [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kaleseramik Eğitim, Sağlık ve Sosyal Yardım Vakfı. (t.y.). Hakkımızda. Erişim tarihi: 8 Aralık 2024, <https://www.ksvvakfi.org.tr/hakkinda/>
- Karakütük, K. (2001). Cumhuriyetin kuruluşundan plânlı döneme kadar eğitimin finansmanı 1923-1960. *Milli Eğitim Dergisi*, 149, 25-34.
- Kaya, Y., & Çelik, H. İ. (2022). Konya'da eğitim ve din hizmetlerine hayırsever katkısı: Onsun ailesi örneği. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 6(1), 38-51.
- Kıral, B. (2021). Nitel araştırmada fenomenoloji deseni: Türleri ve araştırma süreci. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(4), 92-103.
- Kıral, B., & Arslan, P. (2022). İlkokul öğretmenlerinin aşırı koruyucu (Helikopter) velilerle ilgili deneyimleri: Bir Fenomenoloji Çalışması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 55(3), 854-915.
- Kirk, J., & Miller, M. (1986). *Reliability and validity in qualitative research*. Sage Publications.

- Laverty, S. M. (2003). Hermeneutic phenomenology and phenomenology: A comparison of historical and methodological considerations. *International Journal of Qualitative Methods*, 2(3), 21-35. <https://doi.org/10.1177/160940690300200303>
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage Publications.
- Merriam, S. B. (2013). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Wiley.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2022). 2023 Yılı Bütçe Raporu. https://sgb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_08/241522_52_2023_Butce_Raporu.pdf
- National Commission for the Protection of Human Subjects of Biomedical and Behavioral Research. (1978). *The Belmont report: Ethical principles and guidelines for the protection of human subjects of research* (Vol. 2). Department of Health, Education, and Welfare.
- Nisanyan, S. (n.d.). *Sadaka*. <https://www.nisanyansozluk.com/kelime/sadaka>
- Norris, E., Kochhar, K., Suphaphiphat, N., Ricka, F., & Tsounta, E. (2015). *Causes and consequences of income inequality: A global perspective*. IMF Strategy, Policy and Review Department. <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2015/sdn1513.pdf>
- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *Education at a glance 2023: OECD indicators*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/46aa654e-en>
- Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). (2018). *Equity in education: Breaking down barriers to social mobility*. PISA, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9789264073234-en>
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). *OECD 2023 Gelir Eşitsizliği Raporu*. https://www.sekeris.org.tr/content/content/835/oecd2023_geliresitsizligiraporu.pdf
- Osborne, J. (1994). Some similarities and differences among phenomenological and other methods of psychological qualitative research. *Canadian Psychology*, 35(2), 167-189. <https://doi.org/10.1037/0708-5591.35.2.167>
- Özel, Ö. F. (2019). *Türkiye’de vatandaşların sivil toplum kuruluşları ve hayırseverlik algısı: Bandırma örneği* [Yüksek lisans tezi, Yalova Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Rose, P., Beeby, J., & Parker, D. (1995). Academic rigour in the lived experience of researchers using phenomenological methods in nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 21(6), 1123-1129. <https://doi.org/10.1046/j.1365-2648.1995.21061123.x>
- Saunders, B., Kitzinger, J., & Kitzinger, C. (2015). Anonymising interview data: Challenges and compromise in practice. *Qualitative Research*, 15(5), 616-632. <https://doi.org/10.1177/1468794114550439>
- Seidman, I. (2006). *Interviewing as qualitative research: A guide for researchers in education and the social sciences*. Teachers College Press.
- Singer, A. (2012). *İyilik yap denize at: Müslüman toplumlarda hayırseverlik* (A. Özdamar, Çev.). Kitap Yayınevi. (Orijinal eserin basım tarihi 2000).
- Soydan, T. (2013). Osmanlı’ dan cumhuriyet dönemine Türkiye’ de temel eğitimin gelişmesi ve finansmanı sorunu. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(8), 53-71. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/149896>
- Stiglitz, J. E. (2012). *The price of inequality*. W. W. Norton & Company.
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Türk Dil Kurumu. (2024). *Türk Dil Kurumu sözlükleri*. <https://sozluk.gov.tr>
- Türkiye İstatistik Kurumu. (2023). *Eğitim Harcamaları İstatistikleri, 2022*. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Egitim-Harcamaları-İstatistikleri-2022-49574>
- Tekeli, İ. (1985). Osmanlı İmparatorluğu’ndan günümüze eğitim kurumlarının gelişimi. *Cumhuriyet dönemi Türkiye ansiklopedisi* (Cilt 3, ss. 47-67) içinde. İletişim Yayınları.
- Topcu, M. (2019). *Hristiyanlıkta hayırseverlik anlayışı: Aziz Augustine örneği* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Tracy, S. J. (2010). Qualitative quality: Eight “big-tent” criteria for excellent qualitative research. *Qualitative Inquiry*, 16(10), 837-851. <https://doi.org/10.1177/1077800410383121>
- Tu, B., Chung Huang, C., & Sorensen, J. (2019). Effects of education philanthropy on well-being of low-income and gifted students in China. *Children and Youth Services Review*, 104, 104659. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.104659>
- Türkiye Büyük Millet Meclisi. (1924). *Teşkilât-ı Esasiye Kanunu* (1924). Retrieved from <https://anayasa.gen.tr/1924tek-metin.htm>
- United Nations Development Programme (UNDP). (2023). 2023 *Küresel Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE)*. <https://www.undp.org/tr/turkiye/publications/2023-kuresel-cok-boyutlu-yoksulluk-endeksi-cbye>
- Van Manen, M. (2016). *Researching lived experience: Human science for an action sensitive pedagogy*. Routledge.
- Volkswagen Foundation. (n.d.). *Funding initiatives*. <https://www.volkswagenstiftung.de/en/funding/funding-initiatives>
- Wellcome Trust. (n.d.). *What we do*. <https://wellcome.org/>
- World Medical Association. (2013). World Medical Association Declaration of Helsinki: Ethical principles for medical research involving human subjects. *JAMA*, 310(20), 2191-2194. <https://doi.org/10.1001/jama.2013.281053>